

ФИЛАТЕЛИСТА ФИЛАТЕЛИСТА

САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

БРОЈ 179

ФЕБРУАР '79

**ФИЛАТЕЛИСТА
FILATELISTA
časopis СФС**

Adresa:
Sremska 6/IV,
pošt. fah 702,
11001 Beograd

Telefon:
(011)-638-751

Žiro račun kod SDK:
60806-678-11966

Izdavački savet:
Dr Jovan Veličković
predsednik
Dr Dragoslav Đukanović
Miloš Jovanić
Nenad Kilibarda
Stevan Novaković
Dr Jovan Marisavljević

Redakcioni odbor:
Prim. dr Branislav
Novaković
Dipl. ing. Moco
Sumbulović
Dipl. ecc. Vojislav
Begović
Imre Vaci
Jovan Reljin, dipl.
pravnik

Glavni i odgovorni
urednik:
Reljin Jovan

Urednik i tehnički
urednik:
Vaci Imre

Idejno rešenje korica:
akad. slikar **Dušan**
Lučić

štampa:
IPP. »Banat« OOUR
»GRAFIKA« - 37/79
Borisa Kidriča 54
Kikinda — 2.500 kom.

**ZA ČLANOVE SAVEZA FILATELISTA
SRBIJE, ČASOPIS JE BESPLATAN,
ZA OSTALE, PRIMERAK 15,00 DINARA
PRETPLATU NA ČASOPIS MOŽETE
UPLATITI OPŠTOM UPLATNICOM
NA ADRESU:
SAVEZ FILATELISTA SRBIJE
ŽIRO-RAČUN 60806-678-11966
SA NAZNAKOM »ZA ČASOPIS«
GODIŠNJA PRETPLATA JE 100,00 DINARA**

Izlazi dvomesečno ● Godišnja pretplata za Jugoslavi-
ju 100,00.— dinara, za inostranstvo 150,00.— dinara (za
avionsku poštu + 10 din. za Evropu i + 30 dinara
za ostale zemlje) ● Mali oglasi do 20 reči din. 40.—,
svaka dalja reč 1 dinar. ● Uokvireni oglasi:
1/1 strana — 1000.— 1/2 strane — 500.—
1/4 strana — 250.— 1/8 strane — 150.—
1/6 strane — 100.—

* * *

Published bimonthly by Union of Philatelists of
Serbia ● Annual subscription US \$ 8.— (for air mail
+ 1.— \$ Europe, + 3.—\$ other countries) ● Little
advertisement: first 20 words US \$ 2.25 each addi-
tional word US \$ 0.07 ● Framed advertisement:
1/1 p — \$ 50; 1/2 p — \$ 25; 1/4 — \$ 15;
1/8 p \$ 9; 1/1 p — \$ 6.

Discount 25% for four repetitions, 33% for six repe-
titions ● We do not accept mint or used samp. IRC
accepted at the base: 1 IRC = 0.20 US \$.

Our bank account: 320020-02587, Beobanka — Beograd

**Rukopisi se ne vraćaju. Marke poslate radi klišira-
nja vraćamo u preporučenom pismu ili po dogovoru.
Preštampavanje dozvoljeno, uz navođenje izvora i
autora, ukoliko drugačije nije navedeno.**

Unless otherwise stated, all items may be reprinted,
provided that the proper information is given of
source and author.

Po mišljenju Republičkog sekretarijata za kulturu
SR Srbije br. 413/380-73-02 od 16 maja 1973. godine
oslobođen poreza na promet.

ФИЛАТЕЛИСТА FILATELISTA

ЧАСОПИС САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Јануар — Фебруар 79. ● Јануар — Februar 79.

ГОДИНА
XXX
БРОЈ 179

FILATELISTIMA JUGOSLAVIJE !

Obaveštavamo Vas da se, u organizaciji Muzeja »25. maj«, Zajednice jugoslovenskih PTT i Udruženja filatelističkih saveza Jugoslavije, započelo sa pripremanama za održavanje opštejugoslovenske izložbe »Tito u filateliji«.

Prvim dogovorima, tokom jeseni 1978. godine, kao i zaključcima Organizacionog odbora formiranog za ovu izložbu, predviđeno je da ova izložba bude opštejugoslovenska, muzejski tematska i filatelistički reprezentativna, usko vezana za ovogodišnje obeležavanje Dana mladosti i 60-godišnjice osnivanja SKJ i SKOJ-a.

Iako će imena svih učesnika — izlagača biti vidno istaknuta i većini dodeljena plaketa i druga priznanja za izlaganje ili radni doprinos organizaciji izložbe, ova izložba nema takmičarski karakter (kao, na primer, dosadašnje izložbe »JUFIZ«) već predstavlja zajedničku akciju filatelista Jugoslavije sa Muzejom »25. maj« i ZJPTT sa ciljem, da se što potpunije i najšire, muzeološki i filatelistički, obradi sve ono što je u oblasti filatelije (našoj i međunarodnoj) obeležilo ličnost i delo druga Tita. Stoga je i naziv izložbe »Tito u filateliji«.

Izložba će se održati u prostorijama Muzeja »25. maj« u Beogradu, od 15. maja do 30. juna 1979. godine. Očekujemo da ćete Vi, kao i oni filatelisti sa kojima saradujete i koje možete o ovome informisati, uzeti učešće u pripremi i organizaciji izložbe.

Naime, Organizacioni odbor je obezbedio sve uslove da se u ulozi izlagača pojavi najširi krug jugoslovenskih filatelista, počev od onih koji su već duže vremena sakupljači tematskih zbirki koje se odnose na ličnost i delo druga Tita i koji imaju složene i sređene zbirke na albumskim listovima, tako i onih koji će na izložbu, kao svoj doprinos, uputiti možda jednu prigodnu kovertu, žig, ili pak svoju posebnu, još nesređenu kolekciju, motivom sakupljanja vezanu za naslov izložbe. Takođe, Organizacioni odbor obezbeđuje sve potrebne uslove prijema, čuvanja, izlaganja, kao i vraćanja svakog pojedinačnog priloga, koji izlagači budu uputili, u čemu preuzima, od trenutka prijema, svu odgovornost. Očekujemo da ćete svojim učešćem kao izlagač, doprineti i boljoj obradi a eventualno i proširivanju predloženih tematskih celina.

Pripremu i organizaciju prve ovakve jugoslovenske izložbe pratiće odgovarajuće publikacije (bilteni i katalog izložbe, sa imenima svih izlagača i ilustracijama njihovih priloga) kao i odgovarajući napisi u filatelističkim časopisima, dnevnoj i periodičnoj štampi, radiju i televiziji. Takođe, izložba će biti obeležena i odgovarajućim filatelističkim izdanjima ZJPTT i samog Muzeja »25. maj«, o čemu ćete konkretnije biti, kao izlagač, blagovremeno obavesteni.

Očekuje se da će sve republičke i pokrajinske filatelističke organizacije, njihovi klubovi, sekcije i društva, kao i najširi krug pojedinaca — filatelista, uzeti aktivno učešće i pružiti svoj doprinos ovoj zajedničkoj, jugoslovenskoj manifestaciji koja nosi i naučno-istraživačka, kulturna, muzeološka i filatelistička obeležja.

Očekujući Vaš odgovor, prijavu za učešće i Vaše izložke, najkasnije do 20. marta o. g. drugarski Vas pozdravlja,

PREDSIEDNIK ORGANIZACIONOG ODBORA
Ljubica Stanimirović, s. r.
direktor Muzeja »25. maj«
BEOGRAD, Botičeva 6.

Z A P I S N I K

SA SEDNICE IZVRŠNOG ODBORA UFSJ

I

Predsednik Izvršnog odbora Udruženja filatelističkih saveza Jugoslavije Janez Lukač konstatovao je da sednici prisustvuju: delegat Saveza filatelista Bosne i Hercegovine Zvonko Zrnčić; delegat Saveza filatelista Crne Gore Vlastimir Jovanović; delegat Saveza filatelista Srbije Jovan Marisavljević; delegat Filatelistične zveze Slovenije Bojan Pečar; delegat Sojuza na filateliste Makedonije Čedo Blaževski i delegat Saveza filatelista Vojvodine Ozren Veljkov kao i da je sednica sazvana za 16. decembar 1978. godine, u skladu sa odredbama Statuta UFSJ u Beogradu u zgradi Skupštine SFRJ, sa početkom u 11 časova.

Sednici su prisustvovali i: Radenko Tripić iz Savezne konferencije SSRNJ, sekretar Koordinacionog odbora za saradnju sa društvenim organizacijama i udruženjima građana; Jovan Reljin iz Saveza filatelista Srbije, Mirković iz Saveza filatelista Crne Gore i Ivan Jakič, iz Filatelistične zveze Slovenije, zamenik predsednika Izvršnog odbora UFSJ.

Pošto sednici nije prisustvovao delegat Hrvatskog filatelističkog saveza, konstatovano je, u saglasnosti sa prisutnim delegatima, da se, u smislu člana 5. stav 4, ne može održati sednica Izvršnog odbora Udruženja filatelističkih saveza Jugoslavije, već sastanak delegata filatelističkih saveza Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije, Slovenije, Makedonije i Vojvodine. Prisutni delegati su zaključili:

1. Sastanku predsedava, odnosno dogovor vodi predsednik Izvršnog odbora UFSJ Janez Lukač.
2. Odluke odnosno zaključci prisutnih delegata obavezuju samo saveze prisutnih delegata.
3. Ukoliko delegat Hrvatskog filatelističkog saveza naknadno prihvati pojedine odluke odnosno zaključke, oni će postati zaključci Izvršnog odbora UFSJ.

II

Prisutni delegati usvojili su

D n e v n i r e d

1. Razmatranje Informacije o organizaciji izložbe »Tito u filateliji«;
2. Rasprava o Predlogu plana rada za 1979. godinu. (Predlog je pripremila Filatelistična zveza Slovenije);
3. Rasprava o učlanjivanju UFSJ u FIP (Informaciju je pripremio Savez filatelista Vojvodine a odgovor na tu informaciju Hrvatski filatelistički savez) i učešću na međunarodnim izložbama PHILASERDICA — Sofija 1979, SZOCFILEX — Bukurešt 1979, BALKANFILA — Atina 1979;
4. Pitanje rada delegata UFSJ u organima ZJPTT. Diskusija o tezama za zaključivanje samoupravnog sporazuma sa ZJPTT;
5. Potpisivanje samoupravnog sporazuma odnosno društvenog dogovora o koordinaciji međunarodne saradnje u okviru društvenih organizacija i društava;
6. Pitanje omladinske filatelije i organizovanja III festivala Filatelističke omladine Jugoslavije. Razmatranje pitanja održavanja festivala u 1979. godini i eventualni dogovor o organizovanju III FFOJ;
7. Usvajanje Pravilnika o vitrinama (Nacrt pravilnika pripremio Hrvatski filatelistički savez);
8. Sugestije u vezi sa uspešnijim funkcionisanjem UFSJ, međusobno dogovaranje i regulisanje odnosa unutar UFSJ;
9. Definitivni dogovor o izradi i dodeli zlatne plakete UFSJ Predsedniku Titu;
10. R a z n o.

Na predlog delegata Ozrena Veljkova pod tačkom Razno razmatraće se pitanje preispitivanja kako i pod kojim uslovima su se pojavile neke sečene marke u Zapadnoj Nemačkoj i Francuskoj, a za koje se tvrdi da kao poštanska vrednost nisu bile u upotrebi na području naše zemlje.

Na predlog Jovana Marisavljevića pod tačkom Razno biće razmatrano formiranje radne grupe Izvršnog odbora UFSJ čiji zadatak bi bio priprema

predloga za izmene Statuta UFSJ, koji treba uskladiti sa društveno-političkim sistemom zemlje, u pogledu funkcionisanja UFSJ, odlučivanja i nekih drugih pitanja koja bi omogućila veću efikasnost u radu Udruženja.

Ad 1.

Delegatima je dostavljena Informacija Muzeja »25. maj« iz Beograda. Informaciju je usmeno obrazložio Jovan Reljin i odgovorio na pitanja o toku rada na pripremi izložbe.

Na postavljena pitanja oko prijema, obezbeđenja i vraćanja zbirki drug Reljin je dao odgovor da je, znajući materijalnu situaciju UFSJ i republičkih i pokrajinskih organizacija, dogovoreno da će sva materijalna pitanja biti rešena dogovorom između ZJPTT, Muzeja »25. maj« i određenih zajednica, organizacija udruženog rada i drugih ustanova koje su zainteresovane da materijalno-finansijski učestvuju u pripremi izložbe. To znači da UFSJ nema materijalno-finansijskih obaveza, ali da filatelistički savezi treba da uspostavljuju neposredne kontakte sa pojedincima i da ih informišu da se pruža puna garancija i preuzima odgovornost za zbirku sve dok se ona ne vrati vlasniku, a da tu odgovornost preuzima Muzej »25. maj«.

Nakon šire razmene mišljenja prisutni delegati su zaključili:

1. U organizacijske pripreme izložbe »Tito u filateliji« uključuju se direktno svi republički i pokrajinski savezi koji imaju odgovarajuće eksponate, da mogu učestvovati na izložbi.

2. U saradnji sa ZJPTT i Muzejom »25. maj« treba obezbediti seriju emisija o filateliji na radiju, televiziji i u drugim sredstvima informisanja.

3. Republički i pokrajinski savezi učestvuju u radu radnih grupa direktno preko Muzeja »25. maj« sa predlozima koje šalju direktno ili preko svojih delegata.

4. Za delegata prisutnih filatelističkih saveza u Organizacionom odboru, određuje se Jovan Reljin, koji će o toku svih priprema obavestavati UFSJ i preko njega sve filatelističke saveze.

5. Muzeju »25. maj« preporučuje se da u ovu akciju uključi i Savez socijalističke omladine, jer je 25. maj Dan mladosti.

Ad 2.

Zaključeno je da se Predlog programa rada za 1979. godinu smatra kao osnova koju treba dopuniti, pa će filatelistički savezi dostaviti svoje primedbe, predloge i sugestije do narednog sastanka Izvršnog odbora UFSJ.

Ad 3.

Nakon šire razmene mišljenja konstatovano je da je o pitanju učlanjivanja u FIP obavljena duga i svestrana rasprava i prisutni delegati zaključuju da je učlanjenje korisno, jer bi se sa pravom punopravnog člana moglo uticati na funkcionisanje i rad FIP-a, kao i na neke eventualne negativne pojave. Nije oportuno samo bojkotovanje. Ukoliko se Hrvatski filatelistički savez složi sa ovim zaključkom konačna odluka bi bila donešena na skupštini UFSJ.

Sredstva za plaćanje članarine obezbedila bi se iz sredstava koja preostanu po završnom računu Balkanfile 1977. godine. Dobijena je i informacija da Biro za izdavanje maraka pokazuje veliki interes da se UFSJ učlani u FIP, pa postoji i mogućnost finansiranja preko Biroa.

Pre odlučivanja o učlanjivanju u FIP potrebno je svim članovima UFSJ, odnosno svim savezima, dostaviti pravila FIP-a.

»Philaserdica« u Sofiji održava se u maju ove godine pa je zbog toga potrebno odrediti »komesara«. Prisutni delegati su se složili da jugoslovenski »komesar« u Sofiji bude drug Mitrović iz Filatelističkog saveza Srbije.

U vezi sa »Szocfilex« — Bukurešt i »Balkanfila« — Atina, zaključeno je da se pre odlučivanja izvrše političke konsultacije u Saveznoj konferenciji SSRNJ.

Ad 4.

Posle široke razmene mišljenja i konstatacije da je moguće učestvovati u radu Odbora za izdavanje maraka skupštine ZJPTT kao posmatrač, jer po statutu ZJPTT UFSJ nema pravo članstva, zaključeno je da se predsednik IO UFSJ dogovori sa generalnim direktorom ZJPTT i direktorom Biroa za poštanske marke i izdavačku delatnost ZJPTT o mogućim oblicima saradnje i o tome posebnom informacijom obavesti filatelističke saveze republika i pokrajina.

Ad 5.

Prisutni delegati filatelističkih saveza dali su saglasnost da predsednik UFSJ potpiše ovaj dokument u Saveznoj konferenciji SSRNJ, ukoliko se delegat Hrvatskog filatelističkog saveza slaže sa ovim zaključkom.

Ad 6.

Posle izlaganja Bojana Pečara o nužnosti i korisnosti rada sa pionirima i omladinom, a posebno proširivanja tog rada, na predlog Filatelistične zveze Slovenije, delegat Saveza filatelista Srbije prihvatio je kandidaturu za organizovanje Trećeg festivala omladinske filatelije. Prihvaćeno je i mišljenje da se formira posebna radna grupa za rad sa omladinom na tom festivalu, da bi se doprinelo proširivanju filatelije među pionirima i omladinom. Domaćin III festivala će naknadno obavestiti republičke i pokrajinske saveze o mestu održavanja festivala.

Ad 7.

Pravilnik o raspodeli vitrina, čiji nacrt je pripremio Hrvatski filatelistički savez, prisutni delegati usvojili su jednoglasno, a primedbe Saveza filatelista Vojvodine koje su redakcijskog karaktera može predlagač ugraditi u pravilnik, ukoliko smatra da su one potrebne i da poboljšavaju tekst pravilnika. Hrvatski filatelistički savez zamoljen je da preko predsednika UFSJ obavesti sve filatelističke saveze o konačnom tekstu pravilnika.

Ad 8.

Nakon brojnih primedaba na dosadašnje izvršavanje obaveza UFSJ odnosno njegovog Izvršnog odbora, a naročito na području koordinacije rada, ustanovljeno je da bi bilo korisno pripremiti i usvojiti poslovnik o radu Izvršnog odbora koji bi fleksibilnije postavio sistem dogovaranja i obavezao delegate Izvršnog odbora prisustvovanju sednicama da bi se omogućila potpunija koordinacija i uspešnije usaglašavanje stavova a, naročito, jedinstveno nastupanje prema ZJPTT.

Ad 9.

Shodno dogovoru na sednici Skupštine u Brežicama da Savez filatelista Srbije preuzme tehničku obavezu za izradu plakete, drug Reljin je obavio razgovor sa akademskim slikarem Androm Milenkovićem, koji je pripremio dve varijante plakete. Izrada plakete, jedne ili druge varijante, stajala bi od 1.000.000 do 1.500.000 starih dinara, s tim što drug Milenković ne bi naplatio svoj rad, jer je to za njega čast, a on je i ranije u nekoliko slučajeva radio plaketu za druga Tita.

Svi prisutni predstavnici Saveza prihvatili su predlog druga Reljina da se izrada zlatne plakete poveri akademskom slikaru Andri Milenkoviću, a izbor plakete da se prepusti slikaru.

Dogovoreno je da plaketu Predsedniku Republike preda predsednik UFSJ sa delegacijom svih filatelističkih saveza, prilikom otvaranja izložbe Muzeja »25. maj« na svečanoj sednici tom prilikom.

Ad 10.

a) Delegat iz Vojvodine je izneo da je u časopisu »Filatelija« broj 8 objavljen članak koji se odnosi na pojavu naših sečenih maraka u Frankfurtu, u junu mesecu. Radi se o jednom bloku maraka sa likom narodnih heroja, aktovima i olimpijskim markama u malom tiražu, ali sa visokim cenama. Te marke se nisu pojavile na šalterima u poštama SFRJ, niti su registrovane.

Delegat Veljkov postavio je pitanje kako su se te marke pojavile na tržištu, kako su mogle izaći iz pošte i Zavoda za izradu novčanica, misli da je prvenstveno ZJPTT odgovoran za ovakvu pojavu i predlaže da UFSJ traži odgovor kako su se te marke pojavile na tržištu i to na Zapadu.

Zaključeno je da se u ZJPTT u Birou pokuša dobiti informacija u vezi s natpisom, koji je u listu »Filatelija« 8/78. objavljen pod naslovom »Senzacija ili skandal«.

b) Prisutni delegati zamolili su Jovana Reljina da pripremi radnu osnovu nacrt Statuta UFSJ koji bi obezbeđivao efikasniji rad udruženja, bio usklađen sa svim promenama koje su nastale u društveno-političkom sistemu zemlje od usvajanja prvobitnog statuta do danas, a koji bi, pre svega, omogućio lakšu koordinaciju rada republičkih i pokrajinskih filatelističkih saveza, jedinstveno nastupanje na međunarodnom planu, što traži i samoupravni sporazum odnosno društveni dogovor o koordinaciji međunarodne saradnje u okvirima društvenih organizacija, država i dr.

c) Delegat Saveza filatelista Srbije obavestio je prisutne da je po završnom računu Balkanfile 1977. ostalo sredstava 51,000,00dinara. Ova suma će se preneti na UFSJ kao njena sredstva.

d) Prisutni delegati su se dogovorili da se naredni sastanci IOUFSJ održavaju subotom i to u Beogradu, jer im najviše odgovara zbog ekonomičnijeg korišćenja vremena i dobrih veza.

e) Dogovoreno je da se zapisnik sa ovog sastanka usvoji i potpiše na prvoj narednoj sednici, kakva je praksa i u drugim organima, organizacijama i institucijama.

f) Prisutni delegati su sa zadovoljstvom primili poziv delegata Saveza filatelista Srbije dr Jovana Marisavljevića da prisustvuju svečanoj sednici delegatske skupštine Saveza filatelista Srbije povodom obeležavanja 30-god. SFS i časopisa »Filatelista«. Prihvaćena je inicijativa da se predloži Republičkoj konferenciji SSRNJ Srbije da se i državnim obeležavanjem uveliča ovaj značajan jubilej.

PREDSIEDNIK IOUFSJ
Janez Lukač

Članovi: Zvonko Zrnčić, Vlastimir Jovanović, dr Jovan Marisavljević, Bojan Pečar, Čedo Blaževski, Ozren Veljkov

*

*

*

Kao što je u ovom Zapisniku naglašeno, delegat Hrvatskog filatelističkog saveza nije učestvovao u radu sednice Izvršnog odbora UFSJ, smatrajući da sednica nije sazvana po pravilima Statuta UFSJ i da predloženi dnevni red nije dobro pripremljen i dovoljno obrazložen. Međutim, umesto direktnog kontakta i neposrednog dogovaranja i sporazumevanja o bitnim pitanjima jugoslovenske filatelije i akcijama koje su u toku, izvršni organi Hrvatskog filatelističkog saveza i dalje neguju isključivo pisanje pisama, cirkulara, raspisa i sl. Ovde objavljujemo poslednje pismo sa stavovima, ocenama, razmišljanjima i dr., koje je rezultat razmatranja svih pitanja koja su bila na dnevnom redu sednice Izvršnog odbora UFSJ, ali, ovaj put na zajedničkoj sednici Predsedništva i Nadzornog odbora Hrvatskog filatelističkog saveza. Znači li to možda svojevrstu najavu da se postupak odlučivanja, pa i sedište UFSJ seli iz Ljubljane i iz nadležnosti izabranih delegata republičkih i pokrajinskih filatelističkih organizacija? No, evo pisma:

1. Pozdravljamo činjenicu da je konačno citiran jedan član Statuta UFSJ i na temelju toga donesena pravilna odluka, to je član 5. stav. 4. Statuta UFSJ, tako se 16. 12. 1978. radilo o specifičnom sastanku delegata određenih saveza, a ne i o sjednici IO UFSJ. **Smatramo da se tako radilo i kod drugih zaključaka, nestalo bi sasvim prepreka za naše učešće u tome!**

2. Prihvaćamo:

(a) **Zaključak pod t. 1.** (str. 3.) da se sudjeluje u akcijama muzeja »25. maj« u Beogradu. Kako bi se izbjegla nelagodna iskustva s izložbom »Balkanfila VI«, potrebno je precizirati: (1) UFSJ ovdje zastupa posebna **radna grupa SFS**, koju ovaj i određuje, (2) ova radna grupa priprema **prijedloge** za IO UFSJ, (3) radna grupa radi u okviru **izričitih** ovlaštenja IO UFSJ i ne može za UFSJ preuzimati nikakve obaveze, ako za to nije **prethodno** i izričito ovlaštena od IO UFSJ. U tom okviru, HFS će ovdje dati pun doprinos kao i u svima sličnim akcijama do sada.

(b) **Zaključak pod t. 4.** (str. 5). Priprema uvjeta za konstruktivnu i dugoročnu suradnju sa ZJPTT i poštama mora biti naš **prvi i najvažniji zadatak**, zato pozdravljamo napore predsjednika Lukača na tom planu. Nismo zadovoljni prvim rezultatom razgovora s Biroom, jer ispada da je kod njega uvijek sve bilo u najboljem redu (iako nije!), dok u vezi ZJPTT nismo dobili nikakve informacije. Smatramo da ovdje moramo dati najveću podršku svakom pokušaju da se pripremi stvarna suradnja, koja je prekinuta 1959. i tek kroz »Balkanfilu 1977« djelomično i jednokratno obnovljena.

(c) **Zaključak pod t. 5.** (str. 5). kojim se ovlašćuje predsjednik IO UFSJ da potpiše u SK SSRNJ odgovarajući dokument o našem ponašanju u okviru međunarodne suradnje UFSJ. Ovdje samo napominjemo našu rezervu (poznatu): UFSJ je još daleko od toga da bude organizirana tako da može jamčiti izvršavanje **preuzetih obaveza** iz toga dokumenta, tako da se (iz iskustva) bojimo da je riječ o praznoj formi!

(d) **Zaključak pod t. 7. (str. 5).** u smislu da se prihvaća **Pravilnik o vitrinama s tekstom koji je predložio HFS.** Primjedbe SFV ne smatramo da su redakcijskog karaktera, jer bitno zadiru u nadležnost IO UFSJ, odnosno skupštine UFSJ, kao i u tekst člana 2. i 3. Pravilnika. Na kraju, nigdje nije zabranjeno da jedan savez posudi ove vitrine, a po preporuci nekog drugog saveza, određenom društvu s područja toga saveza, tako da se (sadržajno) može provesti zahtjev SFV i bez unošenja formalne odredbe o tome. Samo, to nije obaveza! Što se tiče pitanja odgovornosti za štete, ona je dovoljno jasno naznačena u člana 2/2 Pravilnika.

(e) **Zaključak pod t. 9. (str. 6).** Smatramo, da smo definitivni zaključak o tome donijeli u Brežicama na skupštini UFSJ, a da je 16. 12. 1978. data samo informacija o izvršenju već donesenog zaključka, koju prihvaćamo s time, da se ona poveže sa sredstvima UFSJ naznačenim u t. 10—c, jer je to jedino realno. Smatramo, da predsjednik Lukač bude ovlašten da prihvati — u ime UFSJ — ponuđeni nacrt plakete, jer je neprihvatljivo da to čini — u naše ime — sam umjetnik, kome je ovo samo nepotrebno opterećenje.

(f) **Zaključak po t. 10-a, 10-d i 10-c.**

= 10-a: Bez primjedbe.

= 10-d: **Obrazloženje odluke da se svi sastanci ubuduće održavaju u Beogradu,** jer to svima »najviše odgovara zbog ekonomičnijeg korištenja vremena i dobrih veza«, je pravilno. To je upravo naše obrazloženje kada smo se protivili u Brežicama premještanju sjedišta UFSJ iz Beograda u Ljubljano! Drago nam je da su sada svi to prihvatili. No, ovdje je **direktno povrijeđen Statut UFSJ (čl. 13/4).** Izlaz je samo u slijedećem: (1) vratiti sjedište u Beograd, (2) novi predsjednik može ostati i raditi na isti način kao ranije Lazar Mojsov. Tako bi sve bilo u najboljem redu.

= 10-e: **Potpisivanje zapisnika na slijedećoj sjednici,** ali samo zato što 16. 12. 1978. i nije bilo sjednice IO UFSJ, te što je nova sjednica sazvana odmah za 17. 7. 1979. ima svoj puni smisao. Međutim, kako bi to izgledalo da bi zapisnik sa sjednice IO UFSJ od 28. 10. 1977. bio potpisan »na prvoj narednoj sednici« — 16. 12. 1978?!! To znači, da nikakvih zaključaka u praksi ne bi ni bilo. Upravo zato smo i predvidjeli u Statutu (čl. 13/6) da se zaključci odmah kratko formuliraju i »potpisuju—odmah pri kraju sjednice«, što je sve opet u vezi s odredbom čl. 13/1) da se godišnje održi najmanje dvije sjednice. Samo tako je moguće korektno raditi. U svakom slučaju donesena odluka nije u skladu sa Statutom, no mi ju iz navedenih razloga **iznimno prihvaćamo.**

= 10-f: **Ovdje nemamo što prihvaćati,** jer nismo tamo ni bili prisutni; samo napominjemo da smo uputili pozdravni brzojav SFS u vezi sa njenom 30-obijetnicom postojanja i rada, s najboljim željama za dobro srpske i jugoslovenske filatelije.

3. Ne prihvaćamo zaključak pod t. 3. (str. 4) u vezi FIP-e, pošto nije ni za jedan naš argument iz pisma od 29. 9. 1978. iznesen bilo kakav protuargument. Zabrinjava nas što se čak ne želi dati ni jasna ocjena evidentnih negativnosti u FIP-i, već se sve rasplinjava u nekim »eventualnostima«! Potpuno je pogrešno naš stav nazivati »bojkotovanjem«, jer se radi o nečem sasvim drugom — **našoj nezrelosti i nedoraslosti za bilo kakvu borbu u FIP-i!** Prije nego što se formulira politika u FIP-i, označe mogući kadrovi i osiguraju sigurna sredstva za članarinu i troškove, nećemo ulaziti ni u kakve razgovore o ovom pitanju, što smo već više puta naglasili. Potpuno je deplasirano izlaziti sa »argumentom« Biroa za poštanske marke, čija prazna obećanja nisu nikada do sada bila realizirana!

4. Odlučno odbijamo zaključak pod t. 10-b (str. 7) kao pokušaj da se opravda dosadašnje kršenje Statuta UFSJ kao specifičnog dogovora naših saveza, te kao pokušaj da se za vlastiti nerad i slabosti subjektivnog faktora optuži — Statut UFSJ! **Skrivanje ovih namjera iza kićenih fraza o »usklađivanju« — »sa svima promenama koje su nastale u društveno-političkom sistemu zemlje od usvajanja prvobitnog statuta do danas«, o »želji« za »lakšu koordinaciju rada« saveza, o »efikasnijem radu udruženja«, čak i o »jedinstvenom nastupanju na međunarodnom planu« (!) traži nešto širi odgovor (i konkretniji).**

(1) Ovdje, prije svega, vidimo školski primjer kršenja Statuta UFSJ, delegatskog sustava i uvođenja rada bivših upravnih odbora! (a) O temeljnom dokumentu UFSJ raspravlja se iako nije ni bio na dnevnom redu, iako s tim prijedlogom nije prethodno obaviješten niti jedan savez, niti je dat bilo kakav prijedlog u skladu s propisom čl. 13. Statuta UFSJ. Takovo nezakonito poigravanje s našim temeljnim »zakonom« vršeno je i u Brežicama — na isti način! (b) Pošto baze nisu dobile nikakvu obavijest o tome, delegati su preuzeli samovlasno ulogu baza i odlučili (!) da se odmah ide na »pripremu radne osnove nacrta Statuta UFSJ«! Točno tako su radili bivši upravni odbori, koje smo tobože likvidirali!

(2) Bez presedana je činjenica da se ide na izmjenu nečega što do sada nije ničim označeno (konkretno) kao smetnja boljem radu; a bez konkretne kritike postojećeg, nema ni govora o bilo kakvom poboljšanju za buduću. Apsurdno je, na pr. kriviti Statut što je u 13 mjeseci održana samo jedna sjednica IO UFSJ, kad on traži minimum od dvije sjednice godišnje!

(3) Ustav SFRJ stupio je na snagu 21. 2. 1974. godine, dok je Statut UFSJ odobren od nadležnog državnog organa 18. 3. 1976. ili više od dvije godine kasnije. Nakon toga ništa se u zemlji nije promijenilo što bi tražilo bilo kakvu promjenu našeg Statuta; naprotiv, sve upućuje na to da se njegovi temeljni odnosi — dogovaranje i kolektivni rad, te njihova solidna primena i odgovorno izvršavanje dogovorenog — imaju najdosljednije primjenjivati u našem radu! To nam postojeći (ne »prvobitni«) Statut UFSJ upravo naređuje; samo svi to jednako ne poštujemo!

(4) Izabrani autor ovog Statuta UFSJ Jovan Reljin, bio je i autor kontrastatuta sadašnjem Statutu UFSJ koji su dobili svi savezi aktom KO FSJ br. 637 od 2. 12. 1975. (s potpisom Dušana Glavonjića). Taj prijedlog nitko nije podržao, a SFS u pismu od 10. 12. 1975. izjavio je »da novi nacrt (Reljinov) Statuta nije i ne može biti nacrt SFS, jer ga niko od njegovih članova nije ni video, a kamo li u njemu sudelovao.« Ipak, u istom pismu pokušalo se istupiti s tezom — da (sadašnji) Statut »nije u skladu s dogovorenim normama« u SKSSRNJ!!

Bitnije je međutim, da je Reljin svuda gde je prepisivao naš prijedlog Statuta izbacivao riječ »dogovorno«! Primjera radi navodimo našu (sadašnju) formulaciju: UFSJ koordinira rad... »zajedničkim, dogovornim i jedinstvenim istupanjem (u inozemstvu, pred organima ZJPTT — član 3.), kod koje Reljin briše riječ »dogovornim«. A pošto nam je u radu UFSJ baš nedostajalo ovoga »dogovornog«, to s velikim nepovjerenjem gledamo na sadašnju njegovu zaduženost!

Jedan je pak savez otvoreno tražio nadglasavanje, dok je drugi tražio proceduru usklađivanja suprotnih stavova sasvim nestvarnu za naše preskromne uvjete i mogućnosti.

Sve nas to zabrinjava da se ide opet na početak, što znači u nove nepotrebne sukobe.

(5) Valja dodati još i ovo:

HFS je predložio u prvoj varijanti Statuta UFSJ da UFSJ s obzirom na svoje skromne mogućnosti nema izvršni odbor i skupštinu, već samo skupštinu, koja bi neposredno vršila i izvršne poslove UFSJ po principu — tko može puno, može i malo. To bi ustvari bio drugi naziv (ta skupština) za raniji Koordinacioni odbor FSJ, za koga smo se — na sugestiju Dimče Belovskog — dogovorili da ostaje ustvari i dalje. Praktički, to je trebalo značiti da svaki sastanak saveza znači tu njegovu skupštinu, koja može sve rješavati, čime bi se izbjeglo kompliciranje s propisima, koje ne može donositi IO (pa se onda kršenjem Statuta ipak donese!) i dr. Inače, na skupštini, kao i sada na njoj i na IO, broj delegata nije ograničen, samo svaka delegacija ima pravo na jedan glas. U tu, našoj stvarnosti prilagođenu potrebu, nismo nažalost mogli uvjeriti svoje partnere, pa smo prihvatili prijedlog SFS da se uz skupštinu ugradi a IO, što imamo u sadašnjem Statutu. Praksa je pokazala da je naš prijedlog bio na liniji veće ekspeditivnosti i efikasnosti naše koordinacije rada.

Ne možemo sada prihvatiti kao stvarnu želju za unapređivanjem ove koordinacije zahtjev Saveza za promjenu Statuta koji otvoreno smatra da i ona jedna sjednica IO UFSJ održana 28. 10. 1977. nije bila potrebna, jer da je to obični »ceremonial«!

5. Neshvatljiva nam je i gotovo izazovna tvrdnja »da je sednica sazvana za 16. decembar 1978. u skladu sa odredbama Statuta UFSJ. Istina, nigdje se ne kaže — s kojim odredbama Statuta! — jer kad bi se to moralo reći, bilo bi evidentno njegovo kršenje!

Ipak, kako se može totalno ignorisati stanovište našeg saveza, izraženo u raspisu od 8. 12. 1978, gdje sasvim konkretno ukazujemo, na pr. da od ukupno devet točaka dnevnog reda ne postoje prijedlozi za pet točaka, čime se ignoriraju naše baze, a direktno krši jasan član 13. Statuta UFSJ! Ili pak izbacivanje naših prijedloga iz dnevnog reda iako se radi o ponovljenim odlukama skupštine UFSJ (omladina). Čak nam se ni ne odgovara na bitno pitanje u vezi skupštine u Brežicama (akt od 4. 8. 1978), kao što nije bilo ni pokušaja da se rasprave naši odnosi i na naše obrazložene stavove nešto konstruktivnog kaže!

Neshvatljivo je da se ne želi čak ni na osnovu našeg najšire postavljenog prijedloga raspraviti pitanje FFOJ u Brežicama (gdje se ide samo za spiječavanjem takve prakse ubuduće), već se jednostavno prelazi na III FFOJ (koji mi inače podržavamo), a bitni prijedlozi (gotovi) u vezi s omladinskom filatelijom stavljaju ad acta.

Neshvatljiv je također zaključak pod t. 10-c, koji u vezi s dnevnim redom za novi sastanak IO UFSJ, znači, faktično izigravanje odluke skupštine UFSJ o zaključnom računu i iskustvima (izvještaju) »Balkanfile VI«.

II.

Već smo spomenuli da uz poziv za sjednicu IO UFSJ za 17. 2. 1979. nismo dobili izvještaj o razgovorima sa ZJPTT, što nas ovdje najviše zanima (iako u pozivu stoji da nam je dostavljen). Nadalje, jasno smo naveli da nisu izvršeni ni najmanji pokušaji da se stvarno otklone smetnje za naše učešće u radu IO UFSJ. Zato ostajemo kod našeg stanovišta iz pisma od 8. 12. 1978. — »dokle god ne dobijemo izričita uvjerenja da ćemo se vratiti ovim izvorima naše koordinacije«, koje smo prije toga istakli.

S naše strane, mi smo se trudili da i na ovakav način doprinesemo našoj stvarnoj koordinaciji rada, pa se jedan broj vaših zaključaka sada može smatrati zaključcima UFSJ, što smo naprijed jasno naznačili.

Uz drugarske pozdrave!

Po nalogu Predsjedništva HFS:
P r e d s j e d n i k :
Edgar Fabry

NOVI PRIGODNI POŠTANSKI ŽIGOVI

- 15. decembar — Prvi let aviona DC-10—30 na liniji Beograd — Zagreb — Njujork, 41150 Zagreb — Aeroport
- 16. decembar — 30-godišnjica Saveza filatelista Srbije, 11101 Beograd
- 17. decembar — 30-god. postojanja Filatelističkog kluba Koper, 66000 Koper
- 22. decembar — 80-god. rada Grafičke radne organizacije »1. maj« Novi Bečej, 23272 Novi Bečej
- 25. decembar — Međunarodna godina borbe protiv rasne diskriminacije (1978), 41101 Zagreb
- 26. decembar — Preventivna povezanost medicine i saobraćaja, 11000 Beograd.

O b a v e š t e n j e

U ranijim brojevima časopisa »Filatelist« objavljeno je da su odobreni i bili u upotrebi sledeći prigodni žigovi:

- 2. jula — Auto-moto reli »Sutjeska 77«, 21000 Novi Sad
- 1. oktobar — 29. Kongres IAF u Dubrovniku, 50000 Dubrovnik
- 16. novembar — VIII Savezne igre SDK, Pošta Priština 1.

Ovim obaveštavamo zainteresovane skupljače prigodnih žigova i svoje čitaoce, da ovi žigovi nisu bili u upotrebi iako su od strane Biroa za poštanske marke blagovremeno odobreni.

PREFILATELISTIČKI I RANI FILATELISTIČKI PERIOD U JUGOSLOVENSKIM ZEMLJAMA (XIX VEK)

Milan V. Petković

Početak XIX veka, najveći deo teritorija jugoslovenskih zemalja je još uvek bio pod turskom vlašću pa je, shodno tome, i turska mreža poštanskih linija bila najmnogobrojnija. Poštanske linije su bile organizovane duž glavnih puteva koji su vodili od Carigrada (današnji Istanbul) do važnijih gradova u Otomanskoj imperiji i između njih, po sistemu menzulana (1).

Posle drugog srpskog ustanka, na teritoriji Srbije zadržale su se turske menzulane u Beogradu, Jagodini i Palanci. Međutim, 1816. godine, formirana je u Beogradu srpska nahijska menzulana koja je radila uporedo sa turskom sve do 1824. godine. Turske menzulane postojale su u Srbiji do tridesetih godina kada su zamenjene srpskim koje su preuzele sav poštanski saobraćaj u Srbiji.

U toku 1839. godine, reorganizovana je administrativna uprava Otomanske imperije i početkom 1840. godine, pored ostalih novoformiranih ustanova, formirano je prvo Ministarstvo pošta. Po propisima koje je izdalo to ministarstvo, u našim krajevima pod turskom vlašću, počev od 1841. godine, otvaraju se pošte u većim administrativnim centrima (Niš — 1841, Bitolj 1843, Skoplje — 1849. godine) i duž tzv. »carigradskog drumca«. Prvi turski žigovi, upotrebljeni za poništavanje poštanskih pošiljki u našim krajevima, bili su elipsastog oblika, raznih veličina, sa tekstom »Andjanibi postal« pisanim turskim pismom, imenom mesta i godinom puštanja u promet.

Prva poštanska pošiljka na teritoriji Bosne žigosana poštanskim žigom, poslata je preko francuske pošte u Sarajevu 1811. godine (2). Nešto kasnije, u periodu od 1846. do 1848. godine, u Sarajevu je otvorena privatna pošta dubrovčanina Spiridona Rajkovića koja je imala stalni karakter. Pošta je prenosila privatne poštanske pošiljke između Sarajeva i Broda. Pošiljke su poništavane žigom sa natpisom »Saraglio« i datumom (dan i mesec) bez oznake godine.

Počev od 1845. godine, tursko Ministarstvo pošta uvodi turske državne pošte u Banja Luci, Mostaru, Sarajevu i Travniku i u još dvadesetsedam mesta u Bosni i Hercegovini koje su radile do 1878. godine. Te pošte su za žigosanje poštanskih pošiljaka koristile žigove ispisane turskim pismom belim slovima na crnoj osnovi. Od 1863. godine, umesto njih, upotrebljavali su dvokružni »batal žigovi« da bi se njima poništavale poštanske marke čije je uvođenje otpočelo te godine. Sve do ukidanja turskih pošta na teritoriji Bosne i Hercegovine, korišćene su turske marke izdate u vremenu od 1863. do 1878. godine. Od 1851. godine, u Sarajevu radi i pošta austrijskog konzula tzv. »konzulova pošta« koja je prenosila, sem austrijske, i poštu svih drugih konzulata koji su imali sedište u Sarajevu a takođe i privatnu poštu. Za žigosanje pošiljaka upotrebljavan je okrugao žig sa natpisom »K. K. Öster. GENERAL KONZULAT FÜR BOSNIEN«. Pošta je prenošena jedanput nedeljno iz Sarajeva za Brod i nazad.

Na osnovu ovlašćenja dobijenih na Berlinskom kongresu 1878. godine, Austro-Ugarska je iste godine okupirala Bosnu i Hercegovinu. Do 30. juna 1879. godine, ove teritorije su bile pod vojnom upravom pa su i sve ustanove funkcionisale pod kontrolom vojske. Tako se i rad poštanske službe odvijao prema propisima koji su važili za vojsku. Korišćene su, privremeno, marke Austrije i Mađarske koje su poništavane žigovima vojnih pošta. Od 1. jula 1879. godine, privremene poštanske stanice su dobile zvaničan naziv »MILITÄRPOSTAMT« i upotrebljavale žigove sa natpisom »K. K. Militärpost« do 25. januara 1890. godine kada je promenjen natpis na žigu u »K. und K. Militärpost«. Pored natpisa, na žigu bila i brojna oznaka pošte (rimski brojevi za pošte u Bosni a arapski za pošte u Hercegovini). Za frankiranje pisama, korišćene su vojnopoštanske marke za Bosnu i Hercegovinu.

Kneževina Srbija je 1837. godine imala 22 menzulane koje su vršile i funkciju poštanskih stanica jer se preko njih odvijao sav poštanski saobraćaj. Menzulane su ustanovljene u sledećim mestima: Aleksinac, Beograd, Banja, Valjevo, Gurgusovac, Zaječar, Zvornik, Jagodina, Karanovac, Kragujevac, Kruševac, Loznica, Milanovac, Negotin, Požarevac, Smederevo, Soko, Čuprija, Užice, Fetislam, Čačak i Šabac. Dvadesetpetog maja 1840. godine, po starom kalendaru, Kneževina Srbija je uvela državne pošte koje su primale i privatne poštanske pošiljke. Sve do pojave žigova, pisma su prepravljena unakrst crvenom ili plavom olovkom što je služilo kao dokaz da je poštarina plaćena.

Najstarije nađene poštanske pošiljke žigosane poštanskim žigom i prenesene poštom, nose datum 25. maj 1840. godine i žig beogradske pošte. Poštarina se plaća u gotovom i kao dokaz plaćene takse, na pismo je otiskivan ručni žig sa natpisom »Naplaćen (o)« napisan ćirilicom. Boja koja je korišćena za žigove pravljen je od mastila crne, plave, zelenkastoplave, zelene i, sasvim retko, crvene boje.

Prema »kapitulacijama« (odredbama ugovora između Austrije i Turske o povlašćenom položaju austrijanaca na teritoriji Turske), 1. (13.) avgusta 1841. godine (3), austrijska konzularna pošta u Beogradu preuzela je poštanski saobraćaj Srbije sa inostranstvom. Pošiljke za Beograd, austrijska pošta je isporučivala preko svojih službenika pa je za uslugu naplaćivala i poštarinu. Pošiljke pristigle u Beograd ili u ispotavu austrijske konzularne pošte u Aleksincu koje su bile adresovane na primaoca u unutrašnjosti Srbije, austrijanci su predavali srpskoj pošti u Beogradu na dalju isporuku. Do izlaska prvih poštanskih maraka, na te pošiljke je stavljen žig »BELGRAD« sa oznakom datuma bez godine. Posle puštanja u tečaj prvih maraka, taj žig je zamenjen za okrugli sa natpisom »BELGRAD« i datumom. Poštanska stanica je radila do 19. septembra (1. oktobra) 1879. godine, kada je ukinuta na osnovu poštanske konvencije koju je Srbija zaključila sa Austrijom.

Javna poštanska služba u Srbiji je organizovana Uredbom od 15. (27.) oktobra 1843. godine. Kasnije, po ugledu na druge napredne evropske zemlje, zakonom od 25. januara (6. februara) 1866. godine, preuređena je i uvedeno plaćanje poštarine u markama. Prve redovne poštanske marke Kneževine Srbije puštene su u tečaj 1. (13.) jula 1866. godine. Međutim, za naplatu poštanske takse za novine, dva meseca ranije, 1. (13.) maja, štampane su u Državnoj štampariji u Beogradu, marke od 1 i 2 pare. Te marke su nalepljivane na novine i časopise koji su dolazili iz inostranstva i korišćenesu samo u pograničnim poštama.

Srbija je bila jedna od dvadesetdve zemlje učesnice osnivačkog kongresa Svetskog poštanskog saveza održanog u Bernu 1874. godine kada su usvojene međunarodne konvencije o poštanskoj službi i osnovan Svetski poštanski savez (Union postale universelle). Interesantno je da Srbija u vreme održavanja kongresa još uvek nije imala status potpunog suvereniteta.

U Vojnoj krajini, koju je Austrija ustanovila još u XVI veku radi zaštite od upada Turaka na svoju teritoriju, poštanska služba je bila organizovana po uzoru na vojnopoštansku službu. Prvobitno su ustanovljene dve krajine: Slavonska (od Drave do Kupe) sa sedištem u Varaždinu i Hrvatska (od Drave do Jadranskog Mora) sa sedištem u Karlovcu. Kasnije, pošto se prvobitna podela pokazala glomazna a i zbog proširenja krajine na istok, izvršena je reorganizacija i umesto dve krajine, stvorene su tri generalije: Karlovačka, Varaždinska i Petrovaradinska. Krajina je bila potpuno izdvojeno područje u okviru Austro-Ugarske sa vojničkim uređenjem, nemačkom komandom, nemačkim službenim jezikom i nemačkim školama. Ukinuta je 15. juna 1881. godine i podeljena na županije. U poštanskom saobraćaju primenjivani su propisi važeći za vojne pošte, sem za prenos novina koje su štampane na teritoriji Krajine ili su slate iz drugih krajeva Austro-Ugarske, za koje je plaćana taksa od jedne krajcare. Zbog dvostruke tarife za novine i časopise koji su dolazili iz inostranstva, upotrebljavane su po dve marke od jedne krajcare za takve pošiljke pa se ukazala potreba za štampanjem maraka od dve krajcare. Te marke, međutim, nisu ni puštene u promet jer je u međuvremenu taksa za novine ukinuta.

Prva pošta na teritoriji Crne Gore bila je austrijska pošta u Baru koji je u to vreme bio pod turskom vlašću. Na osnovu prava koje joj je dato već pomenutim »kapitulacijama«, Austrija je, kao i u nekim drugim graničnim mestima u Turskoj, 1845. godine otvorila poštu u Baru u sastavu agencije »Austrijski lojd«. Ta pošta je funkcionisala do Berlinskog kongresa kada je Bar pripao Crnoj Gori. U njoj je do 1864. godine poštarina plaćana u gotovom a pisma su žigosana žigom Lojdove agencije. Od 1. juna te godine, pisma se frankiraju poštanskim markama austrijske pošte za Lombardiju i Veneciju sa oznakama vrednosti u soldima a od 1868. godine markama za austrijsku poštu u Turskoj. Žig koji je korišćen u pošti u Baru imao je natpis »ANTIVARI« i datum bez oznake godine. Tri godine kasnije, 25. maja 1871. godine, Crna Gora sklapa sa Austrijom poštansku konvenciju o osnivanju crnogorskih pošta na teritoriji Crne Gore. Međutim, ta konvencija stupa na snagu tek 1. maja 1874. godine pa u međuvremenu poštu između dve zemlje primaju i prenose samo stanice Kotor i Cetinje. Naime, sva pošta za inostranstvo prikupljana je na Cetinju i odatle nošena u Kotor po naročitom poštaru odakle je slata u Austro-Ugarsku. Obratno, sva pošta iz Austro-Ugarske do-

lazila je u Kotor odakle je slata na Cetinje gde je razvrstavana i uručivana primaocima. Pismonosne pošiljke su na takav način prenešene tri puta a paketi i amanetske pošiljke jedanput nedeljno.

Godine 1874. izlaze prve crnogorske marke i koriste ih tada postojeće pošte Cetinje, Rieka i Vir-Pazar. Ubrzo posle izlaska prve poštanske marke, otvara se čitav niz pošta tako da ih je do kraja veka bilo ukupno šesnaest.

U ostalim našim krajevima, poštanski saobraćaj se odvijao saobrazno zakonima i propisima Turske i Austrije, pod čijom vlašću su bili i nema podataka o nekim specifičnim detaljima iz organizacije i funkcionisanja pošta odnosno prenošenja poštanskih pošiljaka.

Sakupljanje pisama iz predfilatelističkog i ranog filatelističkog perioda predstavlja posebnu granu filatelije. Pošto je tih i takvih pisama uopšte jako malo, poklonika te grane filatelije nema mnogo jer je normalna posledica malog broja primeraka i izvanredno velike retkosti pojedinih pisama, njihova visoka cena i nemogućnost da do njih dođe ljubitelj slabijih finansijskih mogućnosti. Kupo-prodaja takvih objekata se retko vrši, obično na aukcijama, a cene koje se postižu su izuzetno visoke.

Predfilatelistički i rani filatelistički objekat predstavlja koverat, zavoj ili omot u kome je pošiljka poslata, koji sadrži podatke o vremenu pisanja pisma i upotrebe žiga. Vrednost starih pisama procenjuje se na osnovu više činilaca na osnovu kojih se može izvršiti procena od kojih su najznačajniji:

- retkost pisma te vrste,
- estetski izgled pisma,
- kvalitet (jasnoća) otisnutog žiga ili nekog drugog znaka pošte korišćenog u vreme slanja pisma,
- kvalitet i retkost nalepljenih maraka (ako se radi o pismu iz perioda posle pojave poštanske marke).

Pismo dobija u vrednosti ako je poslato preporučeno, ako je označeno kao novčana pošiljka ili ako je poslato pod ma kakvim neredovnim okolnostima.

Kao stara pisma mogu se tretirati i novine poslate poštom jer su i takve pošiljke bile žigosane odnosno frankirane.

NAPOMENE:

- (1) Menzul, menzulhana — poštanska stanica u kojoj su glasonoške menjale konje. U svakoj od njih bio je jedan ili više službenika (menzuldžija) koji su se sturali o održavanju poštanske stanice. Poštu je prenosio konjanik (tatar) koga je pratio jedan ili više slugu-pratilaca (surudžija) kao zaštita.
- (2) U toku 1806. godine, posle žestokih borbi sa Austrijom, francuska vojska je zauzela jedan deo Dalmacije i Dubrovnik ali je maršal Marmon, uz teške gubitke u ljudstvu, bio odbačen od strane udruženih vojski Crne Gore i ruskog desantnog odreda. U to vreme, Francuska, u sporazumu sa Turskom, otvara svoju poštu u Sarajevu.
- (3) Datumi u zagradi su po novom kalendaru.

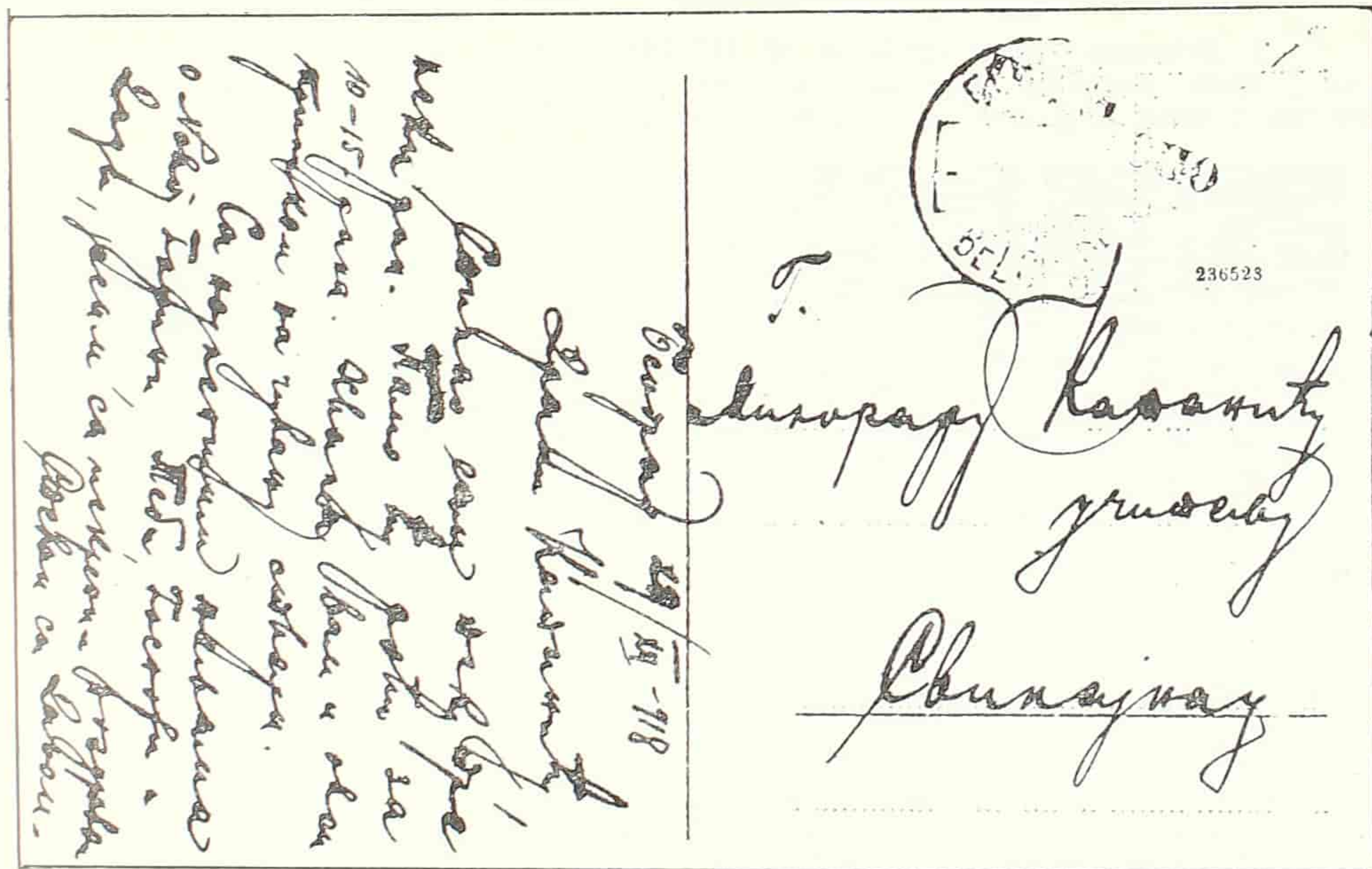
LITERATURA:

1. Nova enciklopedija u boji Vuk Karadžić-Larousse, II deo, Beograd 1978. godine,
2. Vojin Višacki: Otvaranje opštinskih pošta i njihovi žigovi u Srbiji, »Filatelist«, broj 172/77,
3. Vojna enciklopedija, tom 5, izdanje VIZ, Beograd 1973. godine,
4. Andrija Grosberger: Zgode i nezgode sa poštanskim markama, »Ekspres politika« od 19. do 30. aprila 1978. godine,
5. Pravni leksikon, izdanje Savremena administracija, Beograd 1970. godine.

Војин Вишацки

Редовне марке са ликовима краља Петра I и регента Александра, тзв. „Крфско“ издање чија је продаја коначно почела 1. X 1918. године добијале су оне поштанске станице у ослобођеној Србији које су међу првима отворане. У међувремену у Београду је проглашено 1. XII 1918. године Краљевство Срба, Хрвата и Словенаца. У новој држави убрзо се отварају нове поштанске станице које за франкирање пошиљака употребљавају ове марке. У недостатку ових марака изван број пошта употребљава порто марке париског штампања а касније и београдског. Такође, услед недостатка жигова за поништавање вредности на поштанским пошиљкама, употребљавана су провизорна и рукописна поништавања. У овом кратком чланку осврнућу се само на франко жигове који су били употребљавани код оних пошта које у датом моменту нису имале франко и порто марке, као и на порто од 5 пара. Њихова употреба вероватно је резултат моменталне оскудице у франко маркама, која је могла да потраје краће време, јер касније бољим снабдевањем и новим емисијама овај се недостатак могао отклонити. Налазим за потребно да прикажем ова два непозната франко жига са београдске поште, а у вези чланка М. Вуковића „Једно запостављено подручје“, објављеног у „Филателији“, који на страни 158 говори о „Франко-провизоријима“ износи, цитирам аутора, „да су порто марке најчешће употребљаване без икаквих посебних ознака или само изузетно и са рукописном ознаком „франко“. Неки посебни жигови овог типа нису ми познати“. Прегледао сам огроман материјал који се односи на ово подручје, али сем ова два примерка нешто слично нисам више био у могућности да видим и набавим. Материјал се односи на два различита франко жига, од којих је један отиснут на дописној карти, а други на коверти, а оба послата са главне београдске поште. У прелазним периодима увек су могућа изненађења, па сматрам да њиховим описом допринесем његовом потпунијем расветљавању.

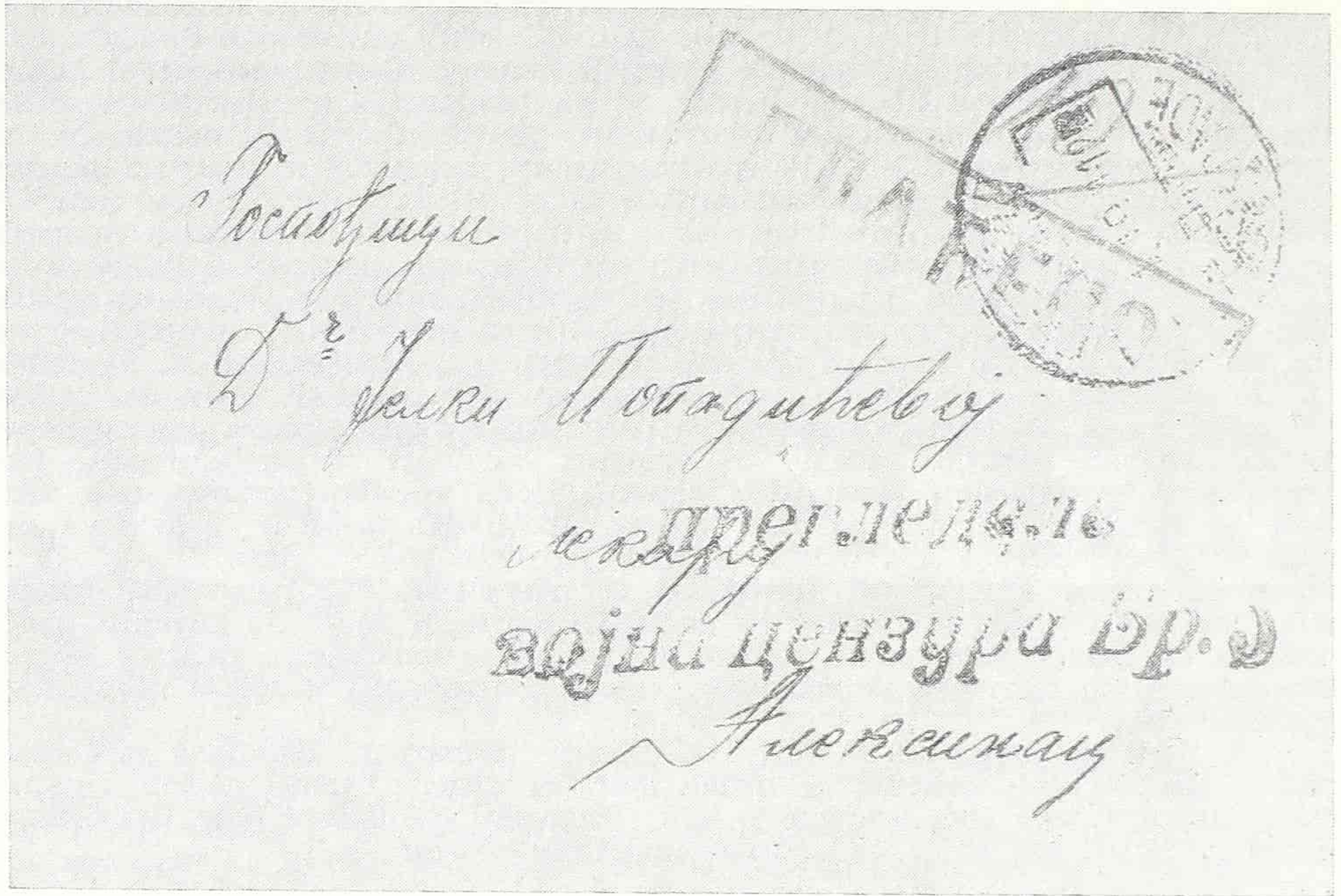
1. Дописна карта од 29. XII 1918. године послата из Београда за Свилајнац. У десном углу отиснут је месни жиг београдске главне поште и параф службеника. Преко тога отиснут је жиг „Плаћено“ љубичасте боје, без оквира, величине 25 мм, ћирилица, са великим почетним словом.

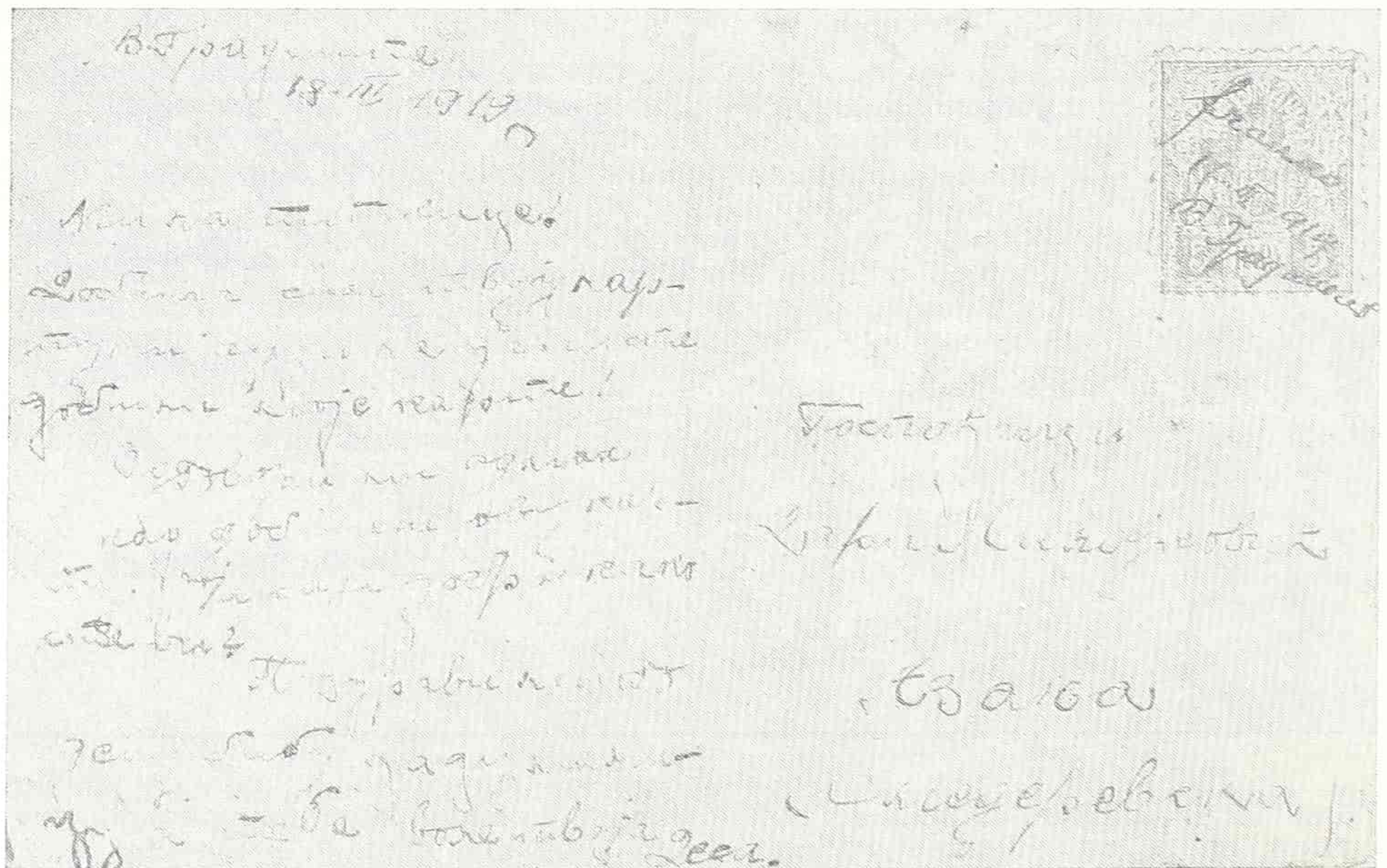
2. Писмо од јануара 1919. године (ознака дана нејасна) послато из Београда за Алексинац. У десном углу отиснут је месни жиг београдске главне поште, параф службеника и број 10 што означава вредност плаћене пошта-

рине и то све у љубичастој боји. Преко тога отиснут је жиг „ПЛАБЕНО”, љубичасте боје, са оквиром, величине 52 x 14 мм, ћирилица, слова крупна једнаке величине.

На крају осврнућу се и на порто марку од 5 пара. У истом пасусу аутор износи „Вредности од 5 пара (оба штампања) и 10 пара нисам видео, а сумњам да су уопште и биле коришћене у ову сврху”. Поседујем дописну карту упућену из В. Градишта за Азању франкирану порто марком од 5 пара.

3. Дописна карта упућена 18. III 1919. године франкирана порто марком од 5 пара, цинобер боје париског штампања. Преко марке налази се рукописна ознака „франко” и рукописно поништавање „17. III 1919. В. Градиште”.

FILATELIJA U BROJKAMA — NOVE TENDENCIJE

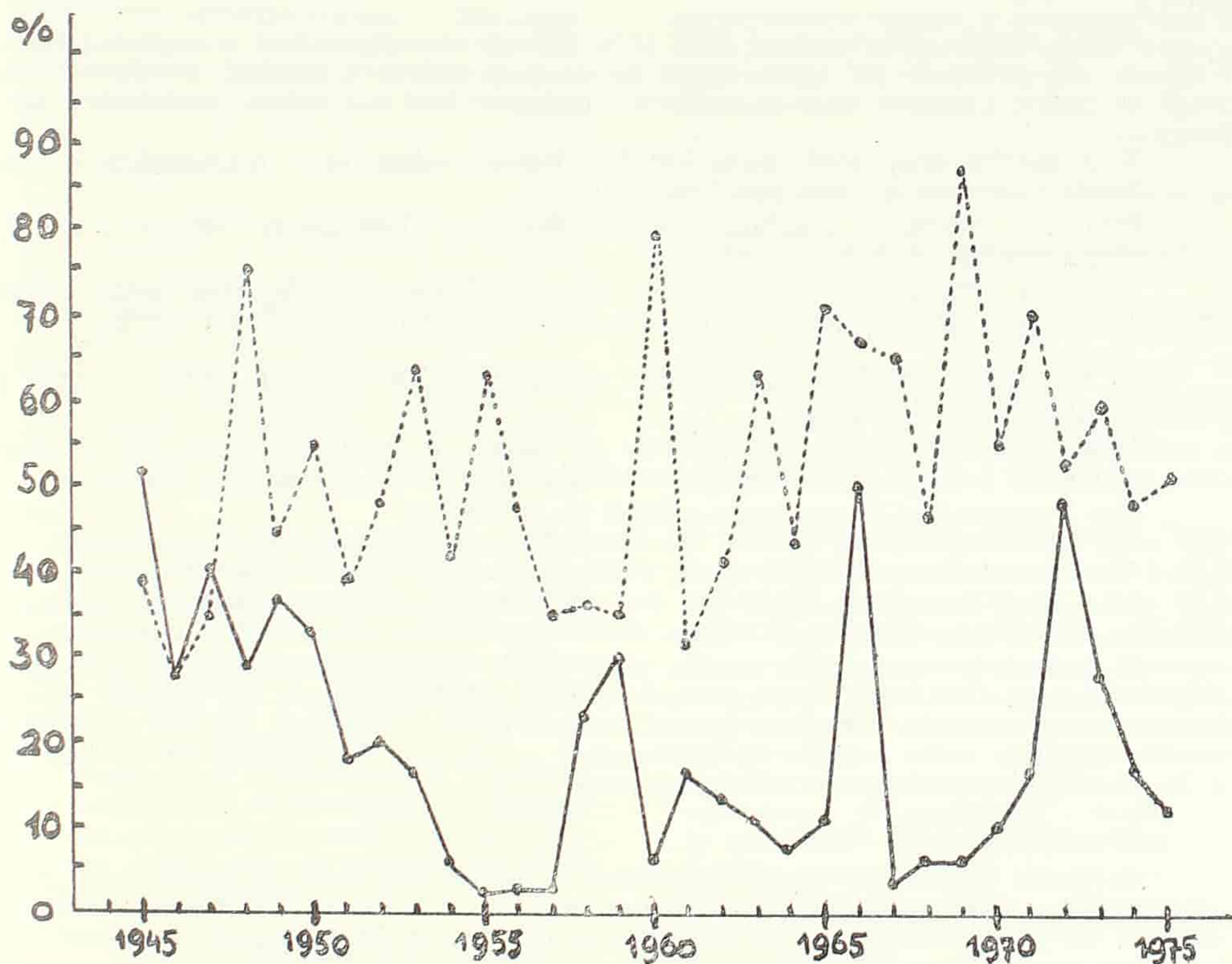
Stjepan Malčić

U broju 175 našeg časopisa (»Filatelista«) u okviru članka pod naslovom »Filatelija u brojkama«, objavili smo grafikon o kretanju vrednosti jugoslovenskih maraka između 1975 i 1977. godine, na osnovu Iverovog kataloga. Novo izdanje kataloga za 1979. godinu, navelo nas je da izvršimo sličnu analizu cena za 1979. god. u odnosu na 1977.

Grafikon koji objavljujemo, kao i u prethodnom napisu punom linijom označuje u kom procentu su promenjene vrednosti za pojedina godišta emisija jugoslovenskih maraka, prema katalogima za 1979. odnosno 1977. godinu.

Kao što se vidi, tok grafikona se potpuno razlikuje od onog za prethodni period 1977/1975. Pre svega nedostaju izrazito visoki vrhovi, naročito na pr. onaj za cene maraka iz 1952. god. u prethodnom periodu. Tok grafikona je znatno ujednačeniji. Dosta izrazite »doline« tamo gde su u prethodnom periodu bili »vrhovi« pokazuju izvesnu tendenciju korekcije odn. nivelisanja vrednosti koje su ranije bile previsoke ili prenisko postavljene. Može se uočiti i izvesna tendencija ka poboljšanju. Dok je naime u prethodnom periodu grafikon cena šest puta padao na nulu, ovog puta to nijednom nije slučaj. Jedini dubok silazak na +2% (u prethodnom periodu je najdublji pad išao čak do -7%) odnosi se na 1955. god., gde je povećana samo vrednost serije flore sa 110.— na 125.— Yv. fr., dok su sve ostale serije zadržale vrednost od pre 2 godine. Relativno visok porast vrednosti u oba perioda pokazuju samo godišta 1945. (oko 51%), 1966 (oko 50%) i 1972. (oko 48%). Kom konkretnom razlogu to treba pripisati nije naročito jasno bez neke detaljnije analize.

U cilju upoređenja dajemo na istom grafikonu isprekidanim linijama odgovarajuće promene vrednosti za isti period (1979 — 1977.) kod jedne evropske zemlje koja važi kao filatelistički posebno interesantna. Radi se o Lihtenštajnu.

Kao što se iz dijagrama vidi, dodir između procenta porasta cena za marke Jugoslavije i Lihtenštajna postoji samo kod prvih posleratnih izdanja do 1947. god. Odatle povećanja vrednosti maraka Lihtenštajna idu na gore i ostaju stalno visoko sa prosekom od negde oko 52%. U isto vreme naše marke, sem pomenuta 3 vrha, beleže znatno niži nivo od u proseku svega 19%. Povećanje je znači takvo da jedva pokriva opšte obezvređivanje novca usled inflacije. Situacija sa našim markama je i u ovom periodu, iako nešto poboljšana, još uvek dosta slaba. Naša zemlja u tom pogledu međutim ne stoji posebno loše. Ako prelistamo kataloge, videćemo da se ona nalazi negde oko opšteg proseka, tj. da još uvek spada među one zemlje za koje na zapadnom (konkretno francuskom) filatelističkom tržištu ne postoji neko posebno interesovanje. Trebalo bi da se postaramo da to ne ostane i dalje tako.

U NEKOLIKO REDOVA ...

Vojislav Begović

— Marka broj 1426 i u ofset štampi

Sa ovom markom, broj maraka Redovnog izdanja Spomenici revolucije, na promenjenom papiru i gumi, penje se na šest.

Dve vrednosti ovoga izdanja štampane su sredinom 1976. godine i nisu katalogizovane, a preostale krajem 1978. godine, kao nastavak pomenute serije. Ovde podsećamo na ta štampanja, uz napomenu da još uvek nemamo informaciju o tome da li je sa ovom markom, u ofset štampi, serija definitivna.

U linijskoj dubokoj štampi do sada su izišle marke broj 1424 (5,00 Belčišta), 1425 (10,00 Sutjeska) i 1426 (20,00 Podgarić). Iste vrednosti štampane su i u tehnici jednobojnog ofseta.

— Promenjene boje na markama broj 1528 i 1544 iz serije Turistički motivi IX.

Pored crvene, marka broj 1528 (1,50 Bihać) štampana je i u ciglastoj boji. Kako se ovi primerci još uvek mogu nabaviti u redovnoj prodaji, predpostavlja se da se radi o promeni koja je moguća i javlja se kod naknadnih, dodatnih štampanja.

Kod marke broj 1544, koju katalog Biroa registruje u tamnozelenoj boji (1,00 Ohrid), beležimo još dva posebna primerka.

Prvi, ista marka u maslinastozelenoj boji (na ljubičastom papiru) i drugi, ruskozeleno (na finom, belom papiru).

Linije u crtežu ove druge marke su čiste i jasne pa je njen opšti izgled neuporedivo povoljniji i različit u odnosu na osnovnu (tamnozeleno) marku.

— Redovno izdanje s turističkim motivima, 1304 — 1309 i 1352 — 1366 i dalje među najtraženijim.

Neki primerci ovoga izdanja teže se nalaze pojedinačno, iako su njihove cene na tržištu i do tri puta više u poređenju sa cenama u katalogu Biroa.

Ova konstatacija se pre svega odnosi na vrednosti:

1,00 din., smeđekarminska (Bitolj) na kredastom papiru bez fosfornog nanosa,
0,50 din., tamnozeleno (Kruševac) na običnom papiru sa fosfornim nanosom,
1,20 din., bronzanozeleno (Počitelj) na običnom papiru bez fosfornog nanosa,
1,50 din., crnoplavo (Herceg Novi) na običnom papiru sa fosfornim nanosom.

U poslednje vreme ove marke smo mogli videti ponuđene samo u šalter-skim tabacima (100 kom.) i po prosečnoj ceni od 2.000 dinara po tabaku. Specijaliteta ovoga izdanja, o kojima je naš časopis pisao (Filatelista br. 171 god. 1977) takođe se nude ređe i često su nepouzdati s obzirom na praksu da se isti ne prodaju sa kontra primercima ili sa atestom.

Sa greškom, 2.000 dinara !

Šalterski tabak (100 kom.) Redovnog — pomoćnog izdanja marke broj 1544 sa pretiskom nove vrednosti 2,00 u crnoj boji, sa više od dvadeset ne-pretisnutih maraka na levoj strani tabaka, na jednom od poslednjih sastanaka beogradskih filatelista prodat je za 2.000 dinara.

— Celine

Početak ove godine pušten je u tečaj novi masovni koverat sa oznakom vrednosti 2,00. Ova vrednost je u skladu sa važećom tarifom u unutrašnjem saobraćaju za pisma čija težina ne prelazi 20 grama.

Pored uštampane marke, u crvenoj boji, sa uobičajenim poštanskim rogom, na prednjoj strani koverta i na poleđini odštampane su adresne linije.

— Pisma

Više čitalaca nam se u svojim pismima obratilo sa pitanjima, kako da počnu sa skupljanjem maraka, koja područja i teme su posebno interesantni, na šta treba posebno obratiti pažnju, kako da se organizuju i postanu članovi Saveza filatelista...

U nas je do sada štampano malo knjiga iz osnova filatelije. Preporučili bismo ipak jednu, čiji je naziv »Kako postati filatelista«, autor — Zvonko Zrnčić, a mogla se nabaviti kod Saveza filatelista Bosne i Hercegovine, po ceni od 30 dinara. Adresa ovoga Saveza je: Savez filatelista Bosne i Hercegovine Sarajevo, Vase Miskina 14.

ВЕСТИ, ПИСМА, НОВОСТИ...

Sa zadovoljstvom donosimo vest da je u Vladичином Хану, na иницијативу једне групе филателиста и нумизматичара, основано ново филателистичко-нумизматичко друштво. Друштво носи назив „Градимиp Михајловић“, a решењем Секретаријата за унутрашње послове у Владичином Хану од 7. 12. 1978. године, уписано је и у регистар удружења грађана у општини.

На оснивачкој скупштини Друштва, усвојена су и Правила и изабрани самоуправни органи. Друштво је потписник Друштвеног договора о удруживању у Савез филателиста Србије, те наша републичка филателистичка организација, управо у тренуцима свечаног обележавања 30-годишњег јубилеја, постаје јача и снажнија за још једног новог члана.

За председника Друштва изабран је Часлав Марковић, један од иницијатора његовог оснивања. Зоран Борбевић је изабран за секретара а Душан Радић за благајника. Божић Марковић је председник Надзорног одбора а Милан Костић је председник Суда части

Очекује се организована и успешна активност новооснованог Друштва на реализацији амбициозног програма рада које је усвојен на оснивачкој скупштини.

Владимир Марковић

Ових дана, када се изгледа и званично сазнаје да, на жалост, престаје са излажењем „Филателија“, дугогодишње гласило Хрватског филателистичког савеза, у прилици смо да поздравимо покретање првог филателистичког информативног листа у Македонији. Наиме, Друштво филателиста из Битоља, покренуло је крајем 1978. године свој информативни лист „Битолски филателиста“.

Ново филателистичко гласило из Битоља, објављиваће и вести из области нумизматике и пратиће активности клубова, секција и друштава филателиста и нумизматичара у целој Републици и шире. За сада, лист ће излазити два пута годишње — на Дан младости, 25. маја и на Дан ослобођења Битоља, 4. новембра.

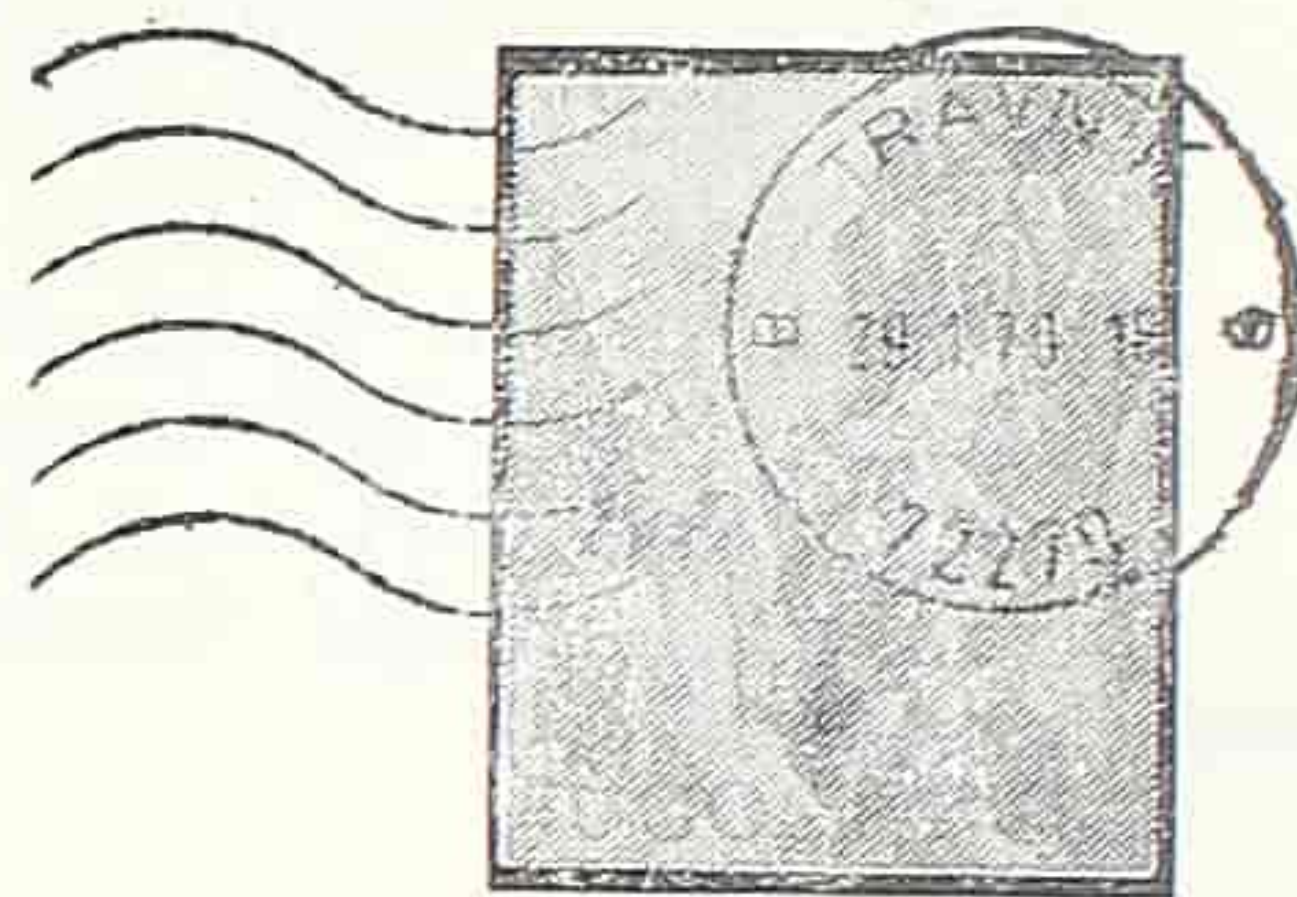
Верујемо да ће излажење „Битолског филателисте“ допринети још већој популаризацији филателије у Битољу, где филателистичка активност има својих корена још у прошлом веку, али и шире, као и да ће лист израсти у ауторитативно гласило филателиста ширег подручја. У том смислу, Редакциони одбор и Савет часописа „Филателиста“, поздрављају излажење првог броја, нудећи помоћ и сарадњу која је од заједничког интереса свих филателиста, наших садашњих и будућих читалаца.

Предузимљиви чланови Филателистичког друштва из Травника приредили су још једну занимљивост љубитељима пригодних коверата и жигова на тему спорта. Пригодним ковертом, који носи број 20 и успешним пригодним жигом, обележено је Међународно такмичење у смучарским скоковима „Покал Влашић 79“, које је одржано 28. јануара ове године.

Овим издањем, које је франкирано марком „Годишњица битке на Неретви“, филателисти Травника започели су реализацију своје програмске активности у овој години. Овај коверат, као и друга издања овог Друштва, могу се набавити у Филателистичком друштву, 72270 Травник, п. фах 20.

Владимир Јерић

REDAKCIJA ČASOPISA

"FILATELISTA"

11001 BEOGRAD

Sremska 6/IV
pošt. fah 702

FILATELISTIČKO DRUŠTVO TRAVNIK, br. 20

Од једног од најугледнијих чланова Савеза филателиста Србије, друга Милана К. Ивановића, ранијег подпредседника СФС и члана Редакционог одбора часописа „Филателиста“, дугогодишњег председника Филателистичког друштва „Врачар“, стигло је писмо следеће садржине:

„Примио сам Ваш љубазни позив да учествујем на прослави 30-годишњице оснивања и рада Савеза филателиста Србије. Желим да се захвалим на пажњи и сећању.

На жалост, нисам у стању да и лично присуствујем свечаностима, пошто сам већ дуже време теже болестан и једва покретан.

Савезу и свим члановима желим много успеха у раду у наредном периоду. То се може постићи само пожртвованим радом и прегалаштвом свих чланова. Ми, бивши сарадници, дали смо све од себе да се дође до онога што данас у филателији постоји. На следбеницима, посебно омладини, је да на исти начин наставе наше започето, јер се једино тако могу постизати све бољи резултати и већи успеси.

Још једном хвала што се у овим тренуцима сећате и нас, бивших сарадника на заједничком послу. Срдачан поздрав и све најбоље.”

Филателистички савез Војводине, Филателистичко друштво „Бачки Петровац“ и Општински комитет Савеза социјалистичке омладине Војводине у Бачком Петровцу, организују Трећу Покрајинску филателистичку изложбу (ПОФИЗ). Изложба ће се одржати у част Дана младости у просторијама Омладинског спортског центра „Врбара“ у Бачком Петровцу од 19. до 27. маја 1979. године. Као излагаче, Организациони одбор је позвао сва филателистичка друштва и њихове чланове са подручја САП Војводине, као и неколико излагача са других подручја.

Изложба ће имати три изложбене класе — пионери и омладинци до 14. година, омладинци до 18 и до 27. година. Излагаће се мотивске и тематске збирке, земаљске, студијске и класичне збирке. Наглашено је посебно, у позиву, да поштанске марке са „дрне листе“ ФИП-е нису пожељне.

Сваки излагач добиће диплому а најбоље збирке биће награђене. У оквиру изложбе, 19., 20., 26. и 27. маја 1979. године, организоваће се Дани размене марака а 26. маја (субота) и пригодном стручно предавању и свечана подела награда.

Андреја Мијавец

У Ваљеву је одржана у сали Дома омладине у времену од 11 — 13. XII 1978. године, изложба марака посвећена четрдесетогодишњици постојања и рада филателистичког Друштва „Александар Тараканов”, основаног 1938. год. Том приликом издат је пригодан коверат са жигом.

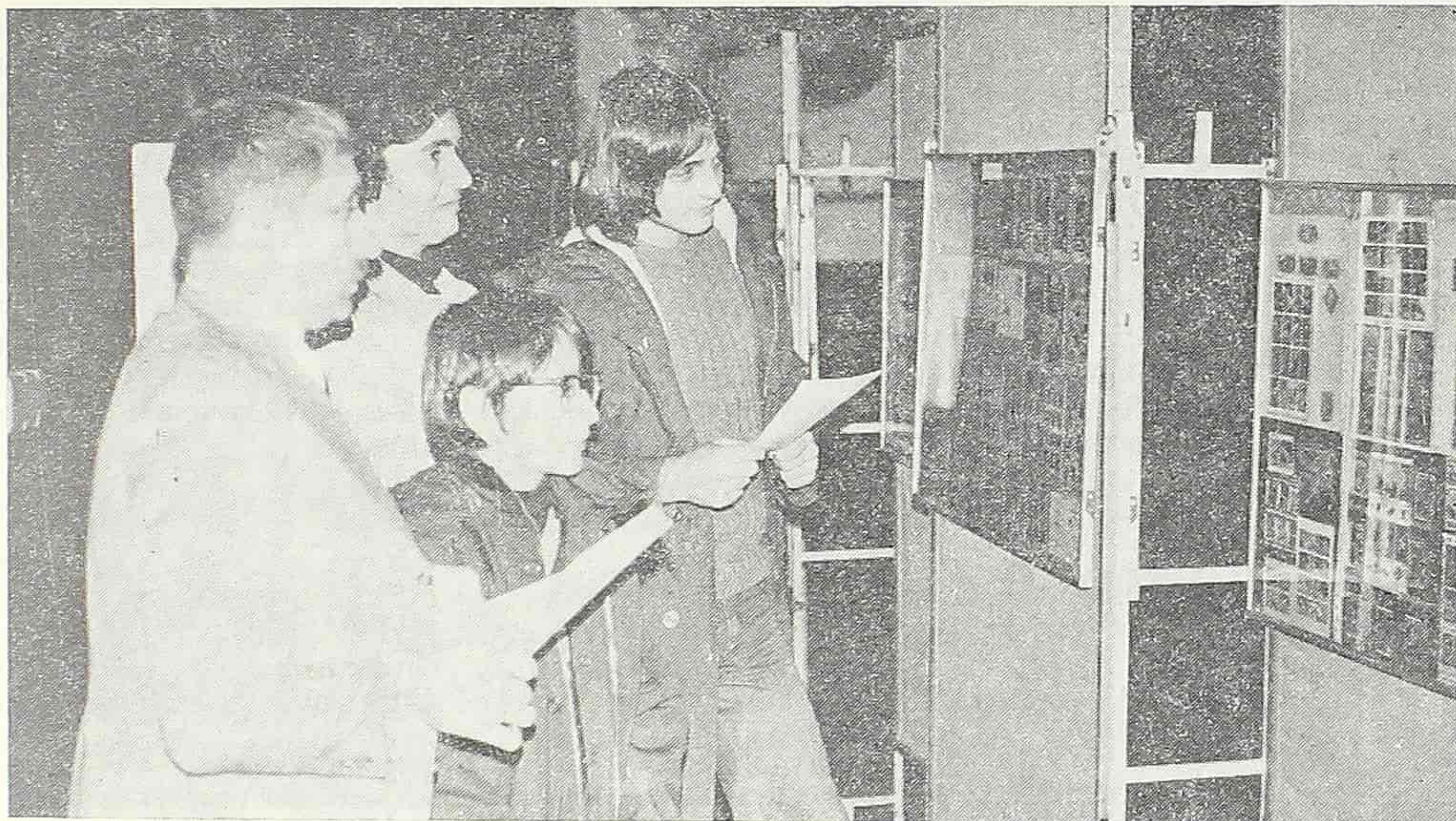
Изложба по свом обиму није била великих размера, али она је у сваком случају постигла велики успех. Изложбу је посетио велики број грађана и школске омладине. Посебно су још једном, потврђена достигнућа

ваљевског филателистичког друштва, о чему говори и последње признање од стране Савеза филателиста Србије у виду Повеље за развој филателије.

На изложби је учествовало 30 излагача, од тога броја било је 18 омладинаца.

Свим излагачима додељене су дипломе, а дугогодишњим члановима Спомен плакете за њихов рад на развоју филателије у ваљевском крају.

Стеван Новаковић

Као делегат Друштва филателиста „Поштар” из Зрењанина, на седници Скупштине Савеза филателиста Војводине, фебруара 1978. године, дао сам предлог да се за идућу годину, приликом емитовања флоре за Дан младости, припреми серија марака са мотивима најуспелијих хибрида пољопривредно-индустријских производа, као што су пшеница, кукуруз, сунцокрет, шећерна репа, соја, хмељ и др. Предлог је на Скупштини свесрдно прихваћен као изузетно интересантан и користан и ја сам га, према утврђеном поступку, у писменој форми предао Општинској конференцији ССРНВ у Зрењанину, већ марта 1978. године.

Поменути хибриди су резултат научних истраживања наших у свету већ познатих научника и научних институција. Сматрао сам да ће то на одговарајући начин значити и нај-

шире признање и подстрек у њиховом даљем раду а такође, даљу афирмацију резултата њиховог рада, толико значајног и за нас и цео свет.

Од када сам предао писмени предлог надлежним друговима у ОК ССРНВ у Зрењанину, изгледа да се није нико за то више заинтересовао. Обраћао сам се тамо, али сам увек добијао неодређена објашњења о даљем току и размишљањима поводом мог предлога, који, по својој идеји сматрам да је врло значајан за привреду СФРЈ. Ако је мој предлог закаснио за ову годину, чини ми се да још није за неку од наредних година. Због свог значаја, одабрани хибриди индустријског биља морају наћи своје одговарајуће место и на нашим маркама.

Живорад В. Живковић

MALE OSTRVSKE ZEMLJE — FILATELISTIČKI VIĐENE

Stjepan Malčić

Po morima i okeanima širom zemaljske kugle nailazimo na mnoga manja ostrva koja imaju status nezavisnih država ili bar političku autonomiju, te prema tome izdaju i sopstvene poštanske marke. Zbog udaljenosti od centra svetskih zbivanja a i zbog često malog broja stanovnika, mnoge od ovih ostrvskih zemalja su vrlo malo poznate. U filatelističkom pogledu međutim, razlika između malih i velikih zemalja je daleko manje izražena nego u geografsko-političkom smislu i njihove marke mogu da budu isto toliko vredne sabiranja kao i marke mnogo većih zemalja. Stoga ćemo se u ovom pregledu ukratko osvrnuti na one najmanje, pa i najmanje poznate ostrvske zemlje, uzimajući kao gornju granicu za broj stanovnika 50000.

Ovakve zemlje sa područja Evrope prikazane su već ranije (»Filatelista« br. 171 i 172) pa ćemo stoga sada krenuti van Evrope, prvo prema Atlanskom okeanu.

Polazeći ka jugu, nailazimo nešto ispod ekvatora na malo *OSTRVO VAZNESENJA* (engl. Ascension). Otkrio ga je 1501 god. portugalski moreplovac Žoao de Nova Kastela (João de Nova Castella), a 1699. god. je na njemu posle brodoloma našao pribežište čuveni britanski gusar i istraživač Viljem Dempjer (William Dampier). Ostrvo je ostalo nenastanjeno sve do 1815. god. kada ga je preuzeo britanski admiralitet i osnovao na njemu garnizon sa ciljem kontrole prilaza ostrvu Sv. Jelene na kome je bio interniran u to vreme Napoleon Bonaparta. Interesantno je napomenuti da je ostrvo pri tom bilo tretirano kao ratni brod. Pod upravom admiraliteta je ostalo do 1922. god. kada dobija status kolonije kojom je upravljao guverner sa Sv. Jelene. Za vreme Drugog svetskog rata Amerikanci su na ostrvu imali protivpodmorničku bazu, a 1966. god. je puštena u rad satelitska stanica »Apolo«. To je dovelo do značajnijeg porasta broja stanovnika od oko 160 na preko 500, nastanjenih uglavnom u najvećem naselju Džordžtaunu.

Ostrvo je inače brdovito sa površinom od 88 km² i toplom suvom klimom. Na ostrvu polažu jaja mnoge morske ptice i kornjače.

Do dobijanja statusa kolonije, koristile su se na ostrvu marke Sv. Jelene a od 1922. god. sopstvene marke. Ustvari prve marke su bile one sa Sv. Jelene sa pretiskom, a tek od 1924. god. se izdaju sopstvene marke. Izdavačka politika je vrlo uzdržana: za 50 godina izdato je svega 166 kom. maraka, tj. u proseku oko 3 kom. godišnje. Povremeno se naravno kako je običaj za britanska područja izdaju dugačke redovne serije sa nominalama do 1 ili 2 br. funte. Poslednja redovna serija od 16 vrednosti (od 1 p do 1 br. F) sa motivima ptica, izdata je 26. IV 1976, pet godina posle prethodne.

Oko 1100 km dalje ka jugu nalazi se ostrvo *SVETA JELENA* svima poznato kao mesto na kome je od 1815. god. pa do svoje smrti 5. V 1821. bio zatočen Napoleon Bonaparta. Ostrvo su otkrili portugalski moreplovci na dan Sv. Jelene, 21. V 1502. god. Početkom XVII veka Holanđani proglašavaju ostrvo svojim posedom, ali ga 1659. god. osvajaju Britanci i koriste kao bazu za snabdevanje brodova na putu za Indiju. Posle otvaranja Sueckog kanala (1869. god.), saobraćaj preko Sv. Jelene praktično je potpuno prestao. 1834. god. ostrvo postaje krunska kolonija, a 1967. god. dobija delimičnu samoupravu. Interesantno je napomenuti, da je među prvim naseljenicima ostrva bio izvestan broj stanovnika Londona koji su emigrirali posle katastrofalnog požara iz 1667. god. za vreme kralja Čarlsa II.

Ostrvo ima površinu od 122 km² sa oko 5000 stanovnika, uglavnom u najvećem naselju i luci Džemstaunu. Klima je blaga i dosta suva. Nekadašnje guste šume su uništene a stanovništvo se bavi najviše poljoprivredom i stočarstvom.

Sopstvene marke Sv. Jelena ima od 1856. god. Interesantno je da se prva serija sastojala samo od jedne jedine marke od 6 penija plave boje. Štaviše, kliše ove marke služio je i za dalja izdanja u raznim bojama i nominalama sve do 1884. god. Ova provizorna izdanja prestaju tek od 1. X 1896. kad je Sv. Jelena pristupila Svetskom poštanskom savezu (UPU) i otada izlaze različite marke u uobičajenom britanskom kolonijalnom stilu sa likom vladara. Tek od 1934. god. čopinju se izdavati marke sa drugim motivima. Broj maraka koje se izdaju je vrlo umeren: za 50 godina — od 1923. do 1973. — izdato je samo 190 kom. maraka, u proseku oko 4 kom. godišnje. Povremeno izlaze i velike redovne serije, obično te-

matika, sa oko 14 vrednosti. Poslednja redovna serija iz 1971. god. je u stvari ponovljena serija sa motivima flore iz 1968. god. ali u novom decimalnom monetarnom sistemu koji je u to vreme uveden u Vel. Britaniji.

Ako produžimo dalje na jug, naići ćemo negde na pola puta između Rta Dobre Nade i Urugvaja na grupu malih ostrva pod imenom *TRISTAN DA KUNJA*, kako se istovremeno zove i najveće i jedino nastanjeno ostrvo. Ova ostrva je otkrio 1506. god. portugalski moreplovac Tristan da Kunja (Tristaô da Cunha (po kome su ostrva dobila i ime, a ispitali su ih 1655. god. Buri, naseljeni na Rtu Dobre Nade u Africi. Od kraja XVIII veka ostrvo je služilo kao baza američkim lovcima na tuljane. Kao prvi stalni naseljenik ostao je 1810. god. na ostrvu jedan brodolomac. Za vreme Napoleonove internacije na Sv. Jeleni i na ostrvu Tristan da Kunja između 1815 — 1821. god. postojao je britanski garnizon. 1817. god. se naselila i prva porodica — Viljema Glasa (W. Glass) koje prezime i danas nosi većina stanovnika ostrva. Za vreme Drugog svetskog rata i ovo ostrvo je dospelo pod upravu britanskog admiralteta sa statusom ratnog broda »Atlanska ostrva«.

Ostrvo ima površinu od 116 km² i predstavlja ustvari vulkan čija kupa se uzdiže do 2062 m, sa jedinim ravnim platoom od oko 30 km² iznad morske obale, gde se nalazi i jedino naselje — Edinburg. Između 9. i 11. oktobra 1961. god. stanovništvo je zadesila katastrofa: proradio je vulkan i stanovnici, njih oko 300, prebegli su prvo na susedno ostrvce Najtingejl (8 km²) a zatim su bili evakuisani u Južnu Afriku, gde zbog rasnih predrasuda nisu mogli da ostanu, pa su prebačeni dalje u Škotsku. O svemu tome je u to vreme pisala cela svetska štampa. Time međutim nije završena istorija ostrva. Čim se naime vulkan smirio, stanovnici su okrenuli leđa urbanoj civilizaciji u koju se nisu mogli uklopiti i vratili su se 1963. god. skoro u punom broju opet natrag u svoju postojbinu.

Klima ostrva je sveže-umerena sa dosta padavina, ali ređe u obliku snega. Glavni izvor prihoda je prerada riba i rakova u maloj fabrici konzervi, što je prikazano u seriji iz 1970. god. (Yv. br. 137—140). Ostrvo je do 1951. god. bilo administrativno podređeno Sv. Jeleni čije su se marke i koristile na ostrvu. Od 1. I 1952. god. ostrvo dobija poštansku autonomiju i kao prvu redovnu seriju koristi dotada upotrebljavane marke sa Sv. Jelene sa pretiskom imena ostrva. Sledeće godine izlazi i prva sopstvena redovna serija od 14 vrednosti (Yv. br. 14—27). Sledeća redovna serija sa istim nominalama (Yv. br. 28—41) izlazi tek 1. II 1960. god. Pošto se na ostrvu koristio ugl. novac Južne Afrike, rešeno

je da se prilikom promene monetarnog sistema ove zemlje (prelaz na Rand = 100 c) i na ostrvu pređe na korišćenje maraka sa ovim novčanim jedinicama, pa je prethodna redovna serija ponovo izdata sa novim vrednostima 15. IV 1961. Međutim zbog već pomenutih događaja oko erupcije vulkana, ove marke su korišćene samo nekoliko meseci. Interesantno je napomenuti da su tristanske marke iz 1961. god. koje su se zatekle na Sv. Jeleni (radi se o 4 vrednosti od 2 1/4 do 10 c) sa 100% povećanom nominalom i sa pretiskom »St. Helena—Tristan Relief« namenjene kao pomoć izbeglicama puštene u promet, međutim su već 19. X kao ilegalno izdanje povučene. Mali broj tom prilikom prodatih serija doveo je do visokih cena. Sada jedna serija ovih maraka kotira sa oko 12500 Yv. Fr. odn. oko 4 mil. st. dinara. Na samom ostrvu su sve marke koje su preostale bile uništene prilikom evakuacije.

Posle povratka na ostrvo 1963. god., privremeno su korišćene marke Sv. Jelene, red. serije iz 1961. god., sa pretiskom »Tristan da Cunha Resettlement 1963«. Verovatno da bi se pribavila materijalna sredstva za obnovu ostrva, od tada počinje znatno češće izdavanje maraka bez nekog značajnog razloga. Tako je u deceniji između 1964 — 1974. god. izašlo 122 marke, među kojima i 3 velike redovne serije. Ipak se može reći da je izdavačaka politika relativno vrlo umerena i da nema opasnosti da će interesovanje filatelista za ovo ostrvo, do koga je došlo posle 1961. god., biti zloupotrebjeno.

Ako krenemo dalje prema jugozapadu, naići ćemo na britanske posede Foklandska ostrva i BAT-Britanske Antarktičke teritorije, a prema jugu-jugoistoku na francuske posede pod nazivom TAAF-Terres Australes et Antarctiques Françaises (Južne i antarktičke francuske teritorije).

FOKLANDSKA OSTRVA (Malvinska ostrva) nalaze se na 52° južne širine, oko 650 km od Mageljanovog moreuza, na krajnjem jugu Amerike. Ostrva je uočio još 1502. god. Amerigo Vespući, a bliže ih je opisao 1592. god.

Dž. Dejvis (Davis). Ime su dobila po vikontu od Foklanda 1690. god. Aprila 1764. god., francuski moreplovac Bugenvil (Bougainville) ih je proglasio francuskim posedom i nazvao ih Malvinska ostrva (Iles Malouines). Već sledeće godine zaposeli su ih Britanci i osnovali malu naseobinu. Zatim ih privremeno osvajaju Španci, ali Englezi ih vraćaju 1771. god. U toku borbi za oslobođenje Južne Amerike od španske vlasti, Republika Buenos Aires ih 1829. god. proglašava svojim posedom i koristi kao bazu za napade na brodove SAD. Na to američka flota osvaja ostrva i proglašava ih nezavisnom teritorijom. Velika Britanija ih ponovo zaposeda 1833. god., a 1843. uspostavlja civilnu upravu. Otada su ostrva ostala britanski posed, premda Argentina to osporava, tako da je problem Foklandskih ostrva više puta bio razmatran u okviru OUN.

Teritorija se sastoji od 2 veća ostrva: Istočnog Foklanda (površine 6682 km²) i Zapadnog Foklanda (površine 5278 km²) sa ukupno oko 2000 stanovnika, najviše u glavnom naselju Port Stenli (Port Stanley). Oko ovih glavnih ostrva, nalazi se još oko 200 manjih ostrvaca. Foklandska ostrva su brdovita i ostatak su nekadašnjeg prakontinenta Gondvane. Klima je hladna i dosta suva. Zbog jakih vetrova uopšte ne raste drveće već postoje samo travnjaci i tresetišta. Dobri pašnjaci doveli su do razvoja stočarstva. Na ostrvima ima preko 600.000 ovaca, pa je ovca ušla i u grb ostrva. Stanovnici se bave lovom na ribe, kitove i tuljane.

Do 3. III 1962. god. pod upravom guvernera Foklandskih ostrva nalazile su se i podložne oblasti (Fakland Islands Dependencies): Južna Džordžija (South Georgia, 4144 km² sa oko 100 stanovnika), Južna Sandvička ostrva (South Sandwich Islands, 372 km²), Južna Orknijska ostrva (South Orkneys, 1320 km²), Južna Šetlandska ostrva (South Shetlands, 2300 km²) i Grahamova zemlja (Graham Land) istureno usko poluostrvo na kopnu Antarktika nasuprot Južne Amerike. Od gorepomenutog datuma, Južna Džordžija koja je jedino stalno nastanjena, odvojila se kao posebna teritorija, dok su ostala područja ušla u okvir nove oblasti *BAT* — Britanske Antarktičke Teritorije (British Antarctic Territory).

Pre prvih maraka koje su izdate 1878. god., pisma su se poništavala samo poštanskim žigom. Broj izdatih maraka bio je u prvi mah vrlo mali: za 50 godina (1878 — 1928) izdato je svega 48 raznih maraka, u proseku manje od 1 kom. godišnje! Kasnije, kao i svuda, taj broj počinje da raste. Tako je na pr. između 1970. i 1974. god., tj. za 5 godina, izdato 53 marke, oko 10 kom. godišnje. Ovde treba međutim uzeti u obzir da je 15. II 1971. god. došlo do promene monetarnog sistema u Vel. Britaniji (prelaz na decimalni sistem, i $F = 100 p$) pa je na pr. redovna serija iz 1968. god. sa motivima flore (Yv. br. 160 — 173) prvo ponovljena sa pretiskom u nove vrednosti (Yv. br. 191 — 203), a 1972. god. ponovo u novom sistemu (Yv. br. 204 — 216) što već iznosi 26 kom. maraka više. Starija izdanja maraka Foklandskih ostrva su prilično skupa, pa na pr. redovna serija iz 1933. god. kotira sa oko 1,5 miliona starih dinara.

Iako pod upravom guvernera Foklandskih ostrva, arhipelag *JUŽNA DŽORDŽIJA* je počela da izdaje sopstvene marke još od 1944. god. Ovaj poseban položaj Juž. Džordžije dolazi zbog postojanja stalnog naselja Gritviken (Grytviken) na ovom ostrvu sa oko 600 stalnih stanovnika, čiji broj preko leta znatno poraste usled dolaska kitolovaca i ribarskih brodova. S obzirom da potrebe za markama nisu naročito velike, izdat je do sada relativno mali broj serija sa svega oko 50 raznih maraka. Prva sopstvena redovna serija izdata je 1963. god. Zbog promene monetarnog sistema, sve vrednosti sem 1 Funte su 1971. god. izdate ponovo sa pretiscima novih vrednosti. Ova serija se još i danas koristi.

Ostale gore pomenute podložne teritorije koristile su do 1962. god. marke sa oznakom »Fakland Islands Dependencies«, a dobivši status posebne kolonije koriste sopstvene marke sa oznakom »British Antarctic Territory«. Za ove oblasti je između 1944. i 1975. god. izdato ukupno 124 marke.

Na približno istoj geografskoj širini dalje prema istoku nalazimo u antarktičkim vodama Indijskog okeana na *FRANCUSKE ANTARKTIČKE TERITORIJE* — TAAF (Terres Australes et Antarctiques Françaises). Sastoje se iz arhipelaga Kergelen (Kerguelen) i Kroze (Crozet), ostrva Novi Amsterdam (Nouvelle-Amsterdam) i Sen-Pol (Saint-Paul) kao i Adelijine zemlje (Terre Adélie) na antarktičkom kopnu.

(Nastaviće se)

NOVE MARKE

EVROPA

AUSTRIJA

Januar 79: Međunarodna godina deteta (1 vr.)

Januar 79: 50-god. Međunarodne organizacije radioveza (1 vr.)

Februar 79: Evropsko prvenstvo u streljaštvu vazдушnom puškom (1 vr.)

Februar 79: 150 god. Prvog društva dunavske plovidbe (3 vr.)

Februar 79: Svetsko prvenstvo u umetničkom klizanju (1 vr.)

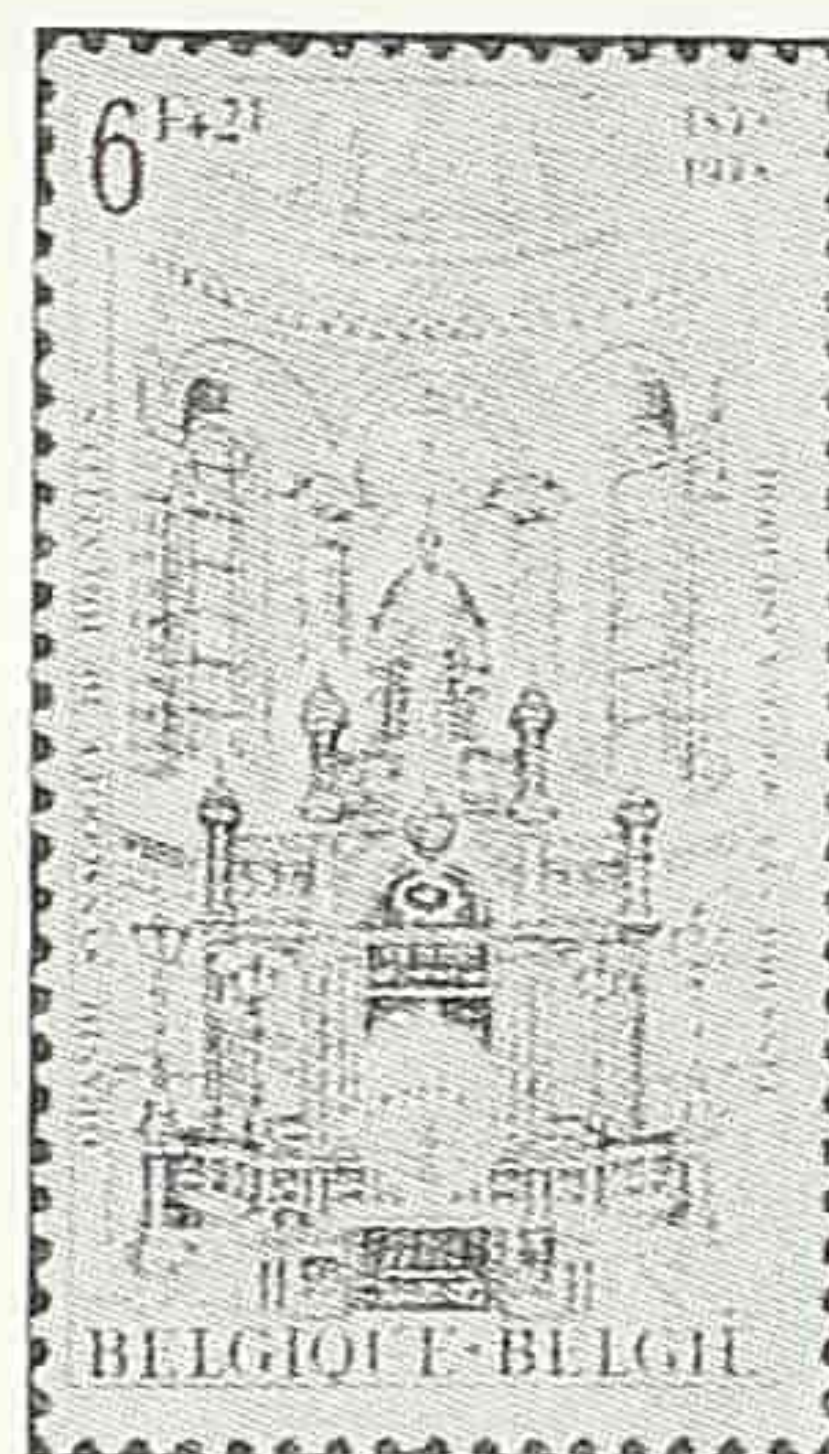

BELGIJA

20. novembar 78: »Božić 1978« (1 vr.)

4. decembar 78: 100 god. sinagoge u Brislu (1 vr.)

4. decembar 78: 50 god. Katoličke studentske organizacije (1 vr.)

4. decembar 78: 20 god. dodeljivanja Nobelove nagrade Dominiku Pireu (1 vr.)

BERLIN

1. januar '79: Redovno izdanje (25 i 90 pf)
14. februar '79: Redovno izdanje (2,10 DM)

14. februar '79: Međunarodni kongresni centar (ICC Berlin) (1 vr.)

BUGARSKA

28. oktobar '78: »Istorija Bugarske 1762 — 1877«
Reprodukcije (5 vr.)

10. novembar '78: 100 god. bugarske marke (5 vr. i blok)
10. novembar '78: 100 god. Narodne biblioteke »Kiril i Metodije« (3 vr.) i blok (1 vr.)
15. decembar '78: 50 god. bugarskog baleta (1 vr.)
15. decembar '78: 90 god. Univerziteta »Kliment Ohridski« (1 vr.)
15. decembar '78: SEV (1 vr.)
15. decembar '78: Nova Godina '79 (2 vr.)

DANSKA

25. januar '79: Međunarodna godina deteta (1 vr.)

25. januar '79: 100 god. telefona u Danskoj (1 vr.)

FINSKA

2. januar '79: Međunarodna godina deteta (1 vr.)

2. januar '79: Redovne marke (1,10 i 1,20 Fkr)

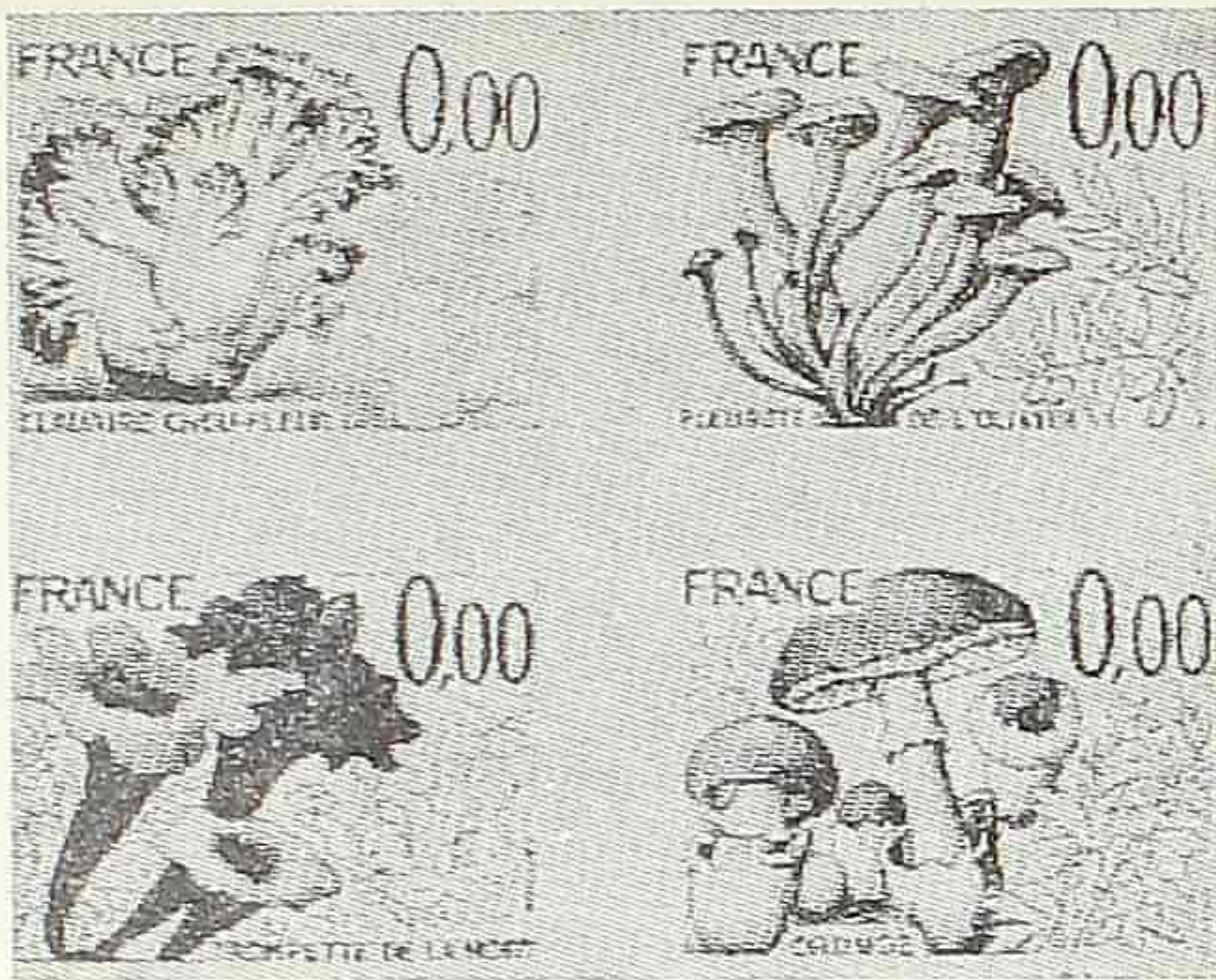

7. januar '79: 8 svetsko prvenstvo u orjentacionom trčanju kroz šumu (1 vr.)

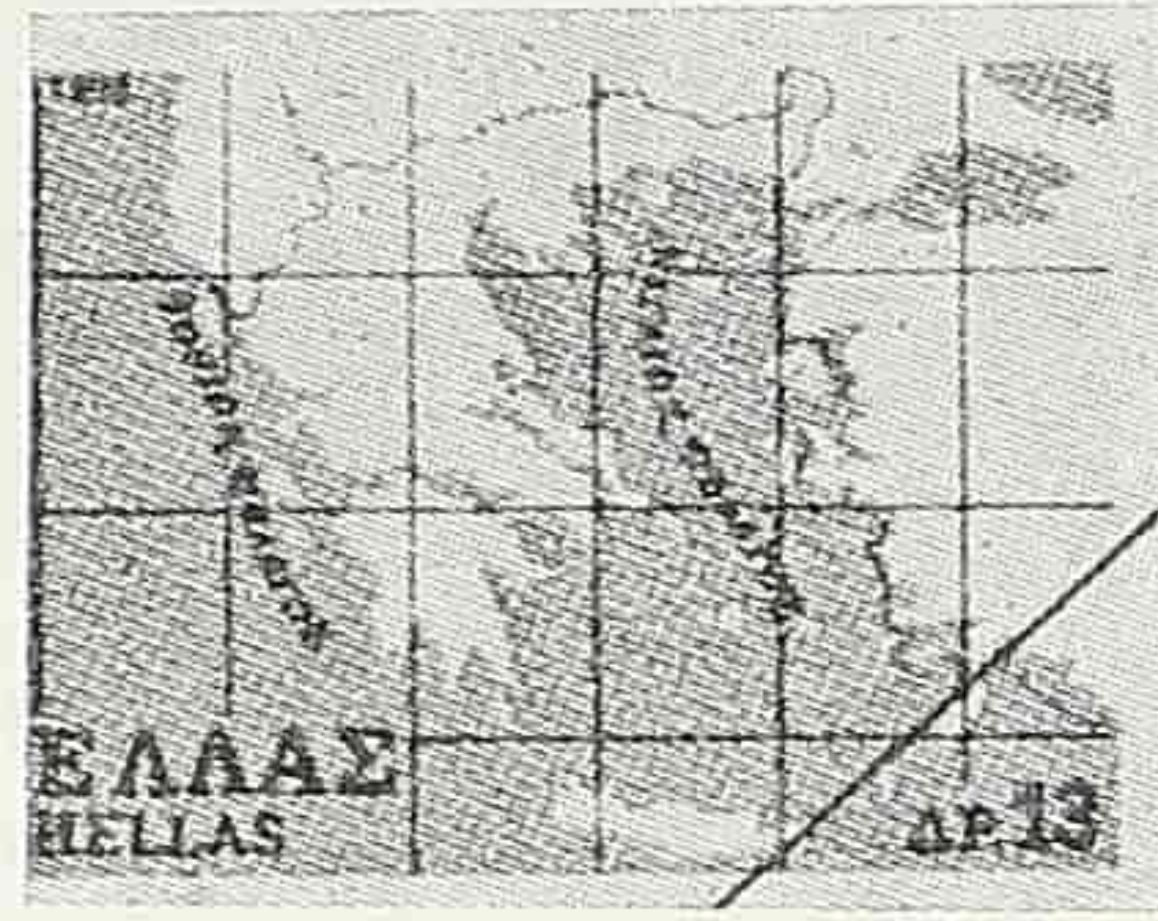
FRANCUSKA

15. januar '79: Pečurke (4 vr.)
9. februar '79: Međunarodna izložba cveća (1 vr.)
26. februar '79: Crkva Borabudur (1 vr.)

GRČKA

28. decembar 78: Redovne marke »Grčka« (3 vr.)

HOLANDIJA

23. januar 79: 400 god. Utrehtskog sporazuma (1 vr.)

ITALIJA

26. novembar 78: Dan marke (ujedinjena Evropa) (3 vr.)

GIBRALTAR

1. novembar 78: Božić 78 (4 vr.)
7. februar 79: 100 god. smrti Rolanda Hila (4 vr.)

4. decembar 78: Redovna marka »glava Holia« (5000 l.)

MAĐARSKA

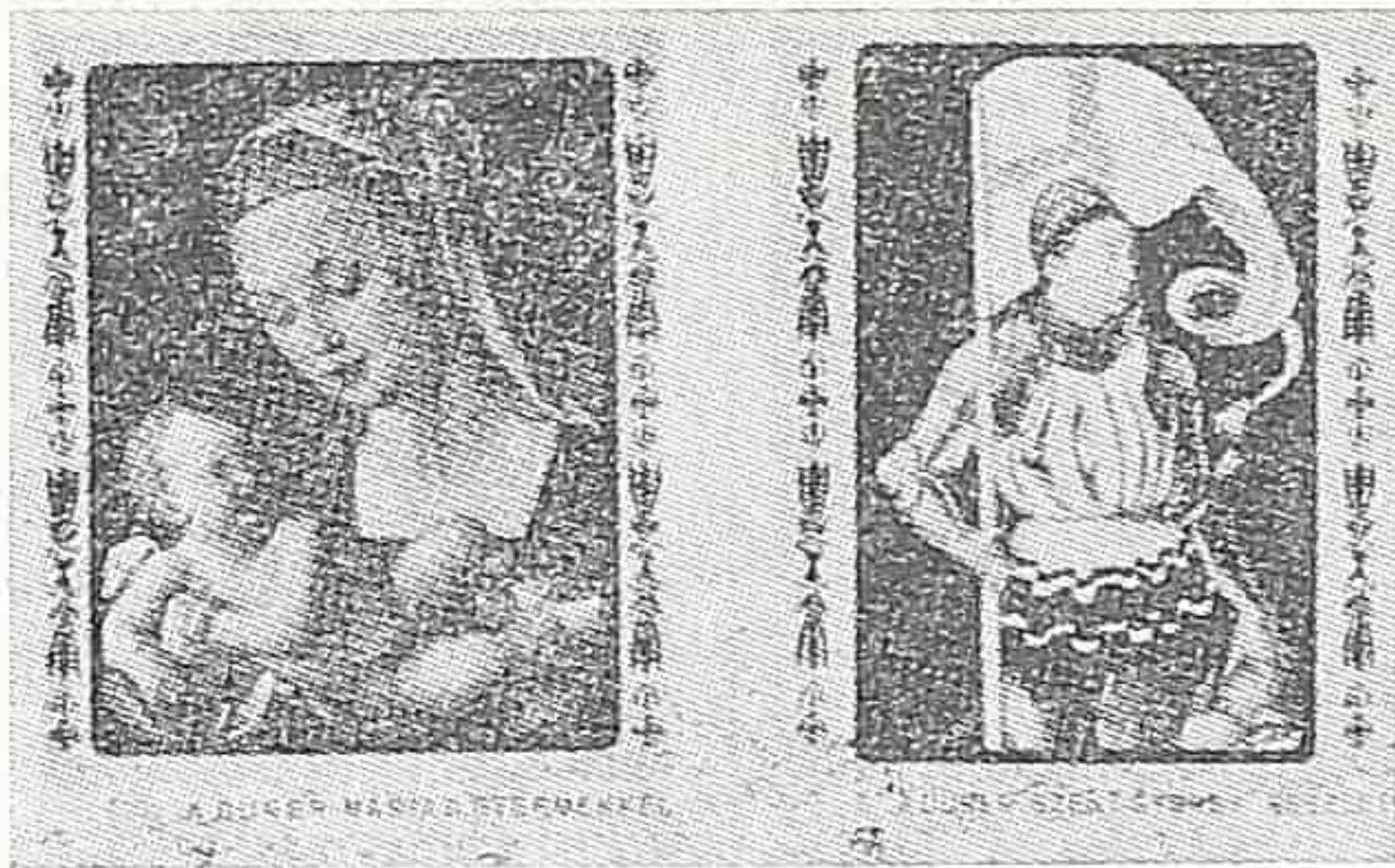
24. novembar 78: 650 god. grada Koseg (1 vr.)
24. novembar 78: 100 god. rođenja Gizele Berzevic i Samu Csaban, komunističkih pedagoga (1 vr.)

24. novembar 78: 60 god. Komunističke partije Mađarske (1 vr.)

15. decembar 78: 450 god. smrti Albrehta Direra (7 vr. i blok)

NEMAČKA DR

9. januar 79: Ptice pevačice (6 vr.)

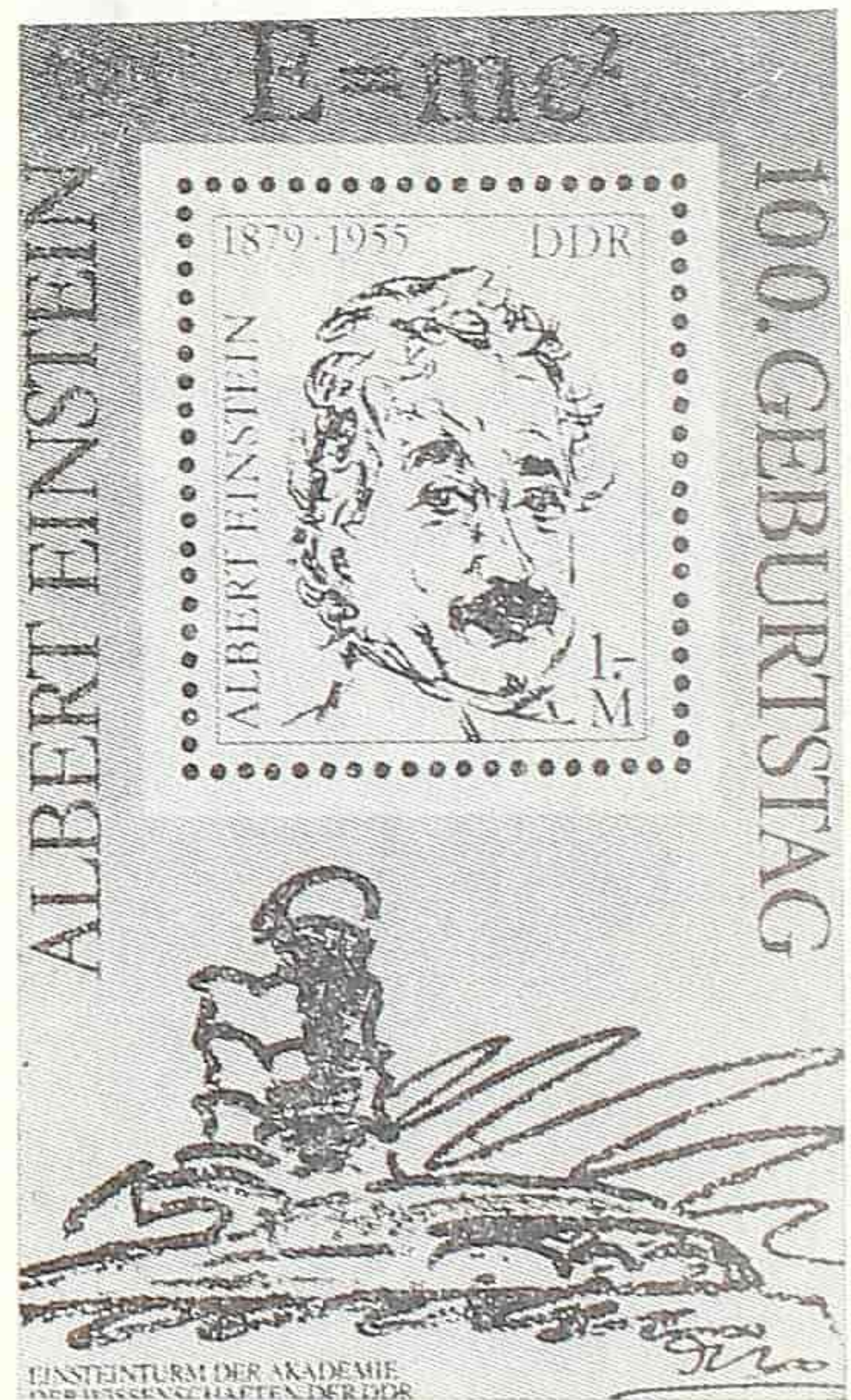
23. januar 79: Rasna živina (6 vr.)

6. februar 79: Telekomunikacije nekad i sad (2 vr.)

20. februar 79: 100 god. rođenja Alberta Ajnštajna (blok)

NEMAČKA SR

11. januar 79: Redovne marke (25 i 90 pf)

11. januar 79: Međunarodna godina deteta (1 vr.)

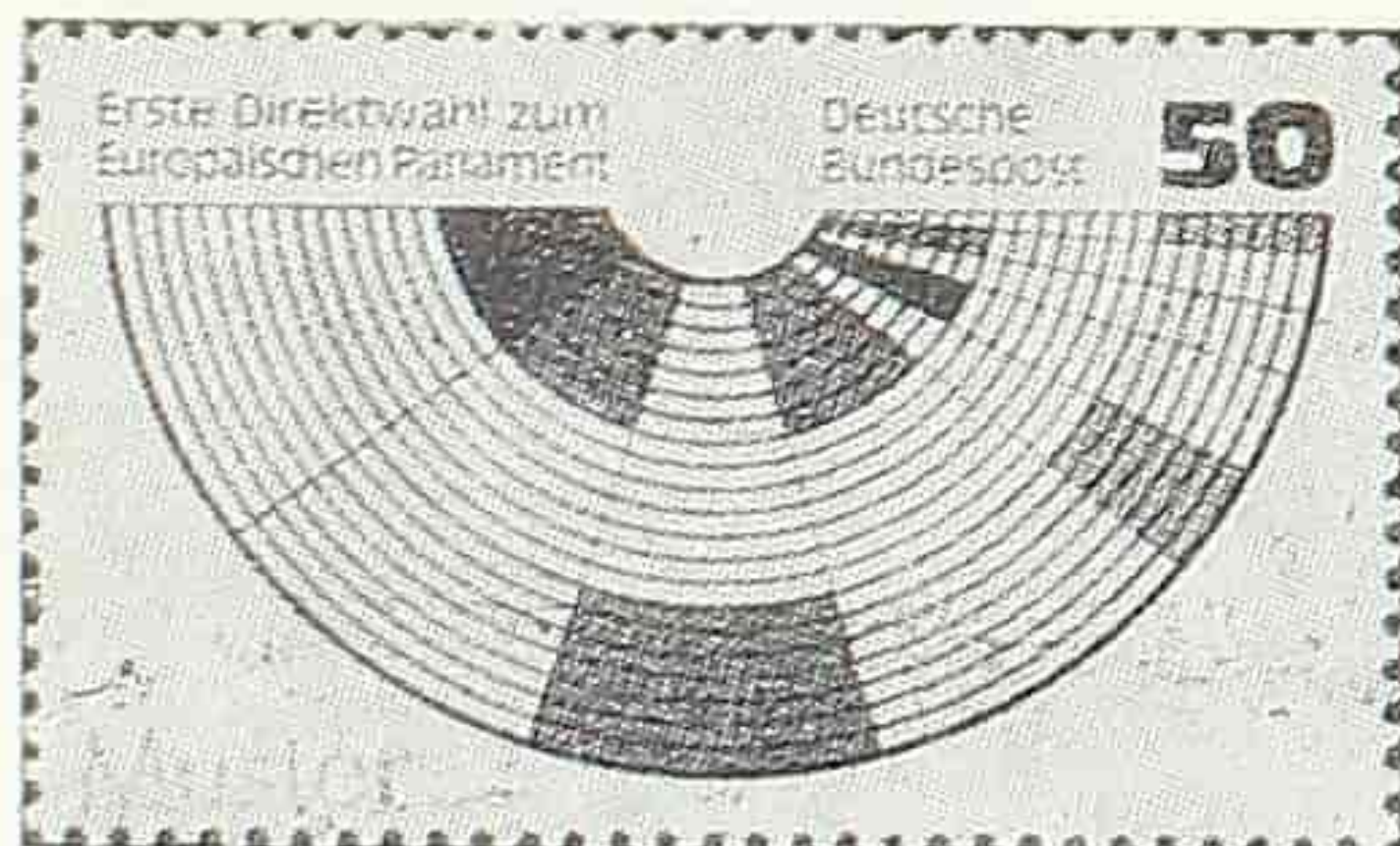

14. februar 79: Redovne marke (0,20 i 2,10 DM)
14. februar 79: 100 god. rođenja Agnes Migel pesnikinje (1 vr.)

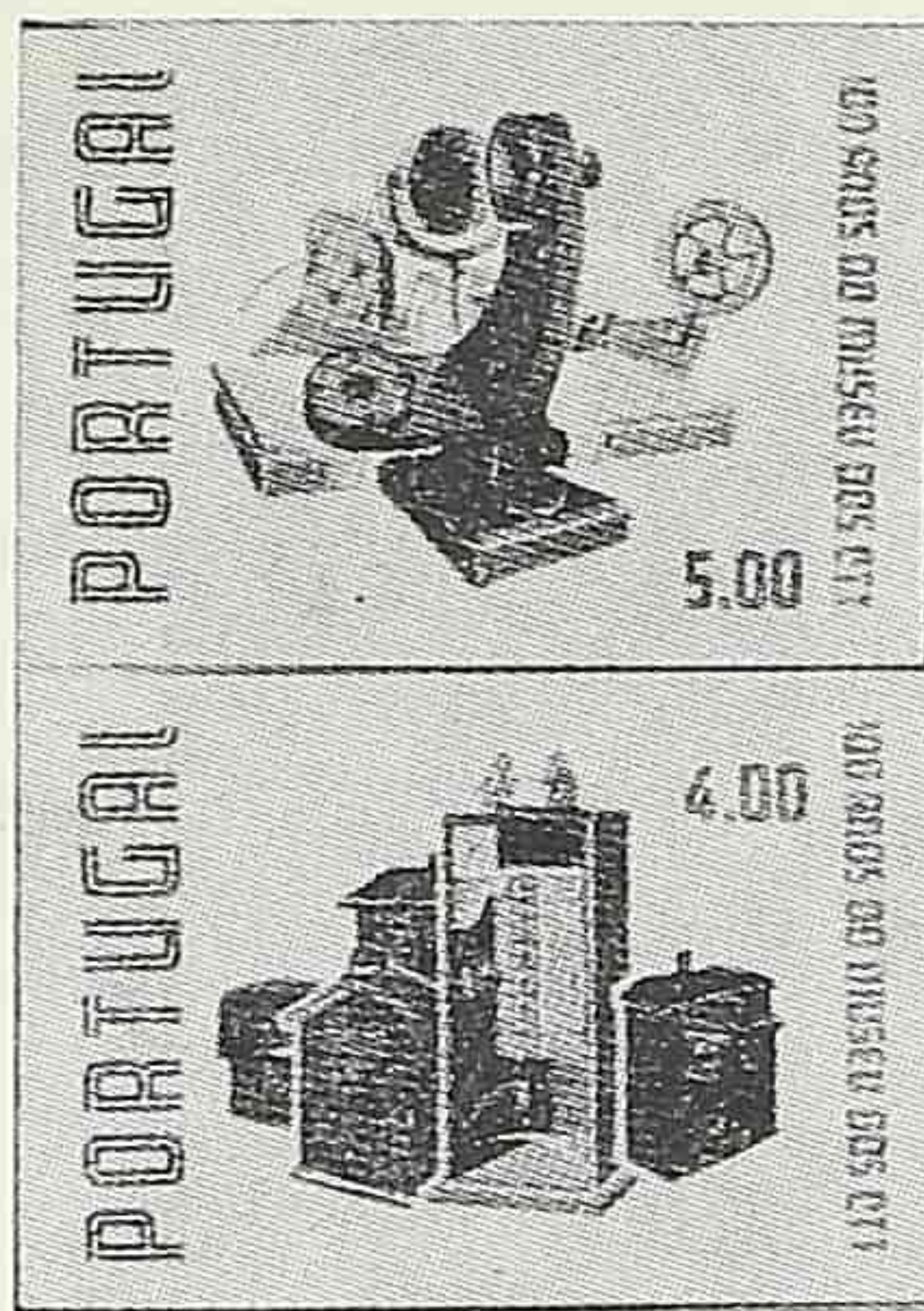
14. februar 79: Izbori za Evropski parlament (1 vr.)

14. februar 79: Pomoć na putevima (1 vr.)

PORTUGALIJA

20. decembar 78: 100 god. Poštanskog muzeja (4 vr.)

RUMUNIJA

5. novembar 78: Filatelistička izložba »Nacionala« Bukurešt (1 vr.)

10. decembar 78: Istorija grada Arada (3 vr.)

SAN MARINO

10. decembar 78: »Božić 78« (4 vr.)

SSSR

14. novembar 78: Međunarodna brodska linija Iljičevsk — Varna (1 vr.)

14. novembar 78: Turizam, Olimpijada »Moskva 80« (4 vr.)

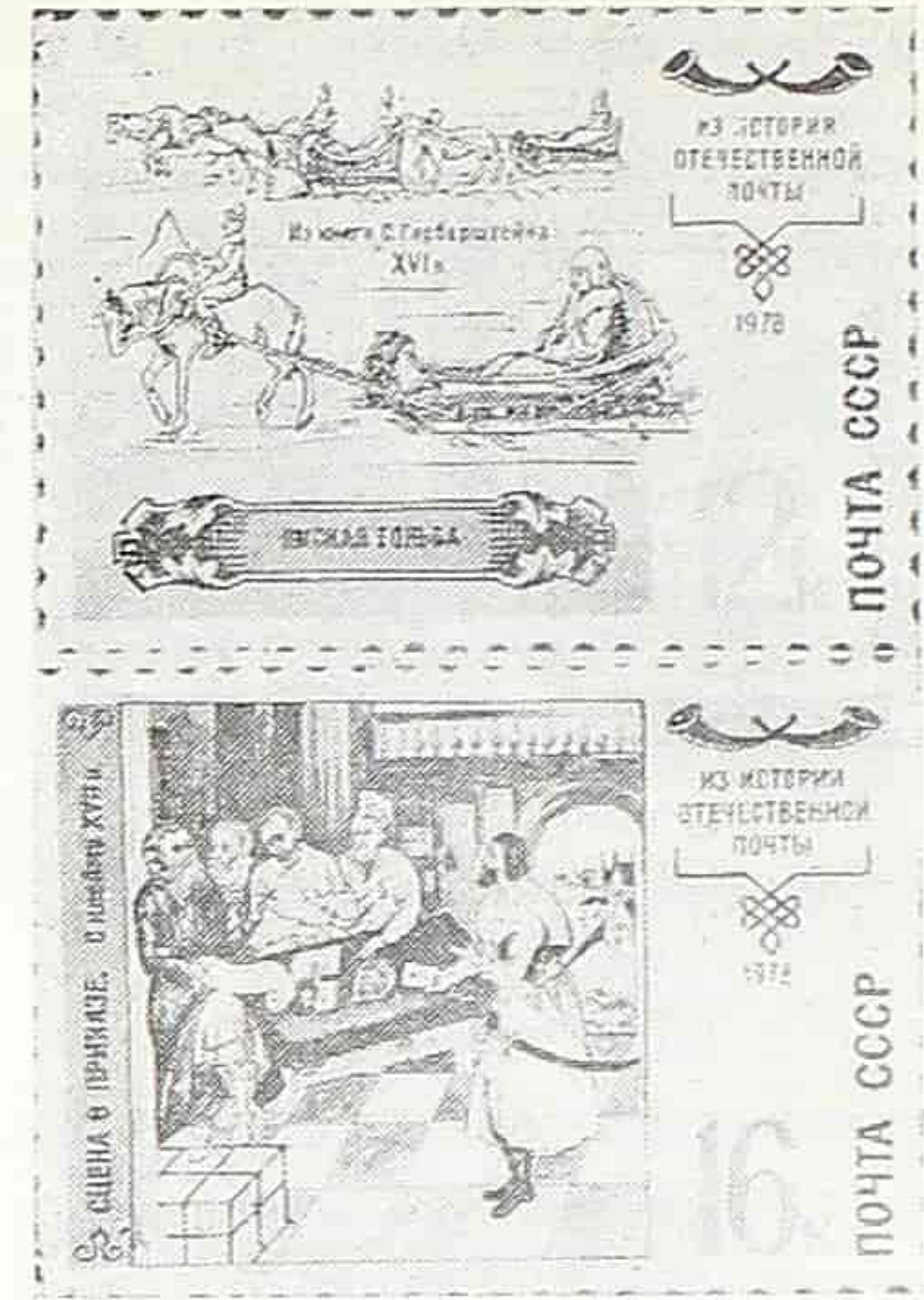
28. novembar 78: Stara ruska kultura (4 vr.)

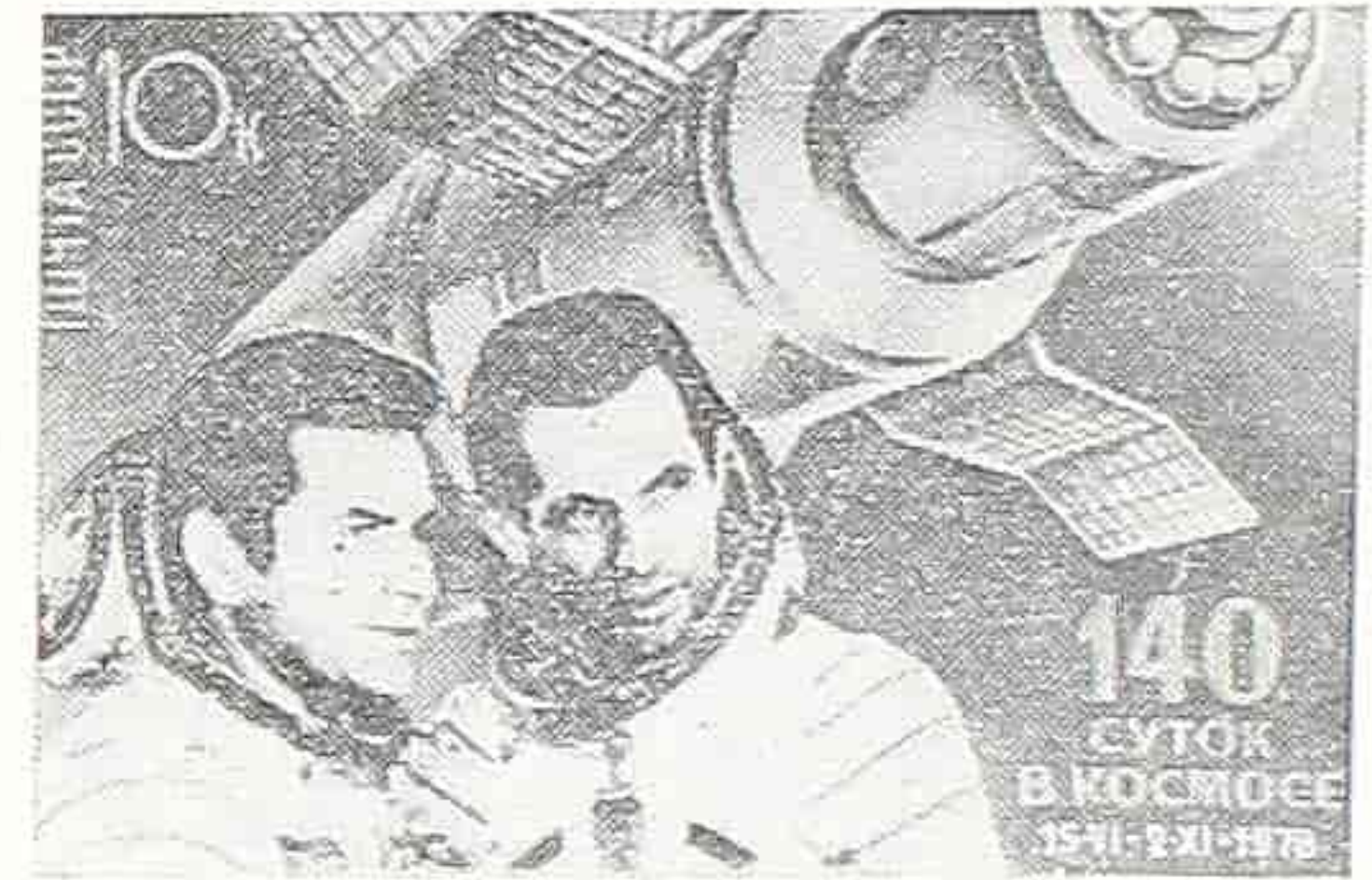
1. decembar 78: 75 god. Onkologijskog instituta u Moskvi (1 vr.)

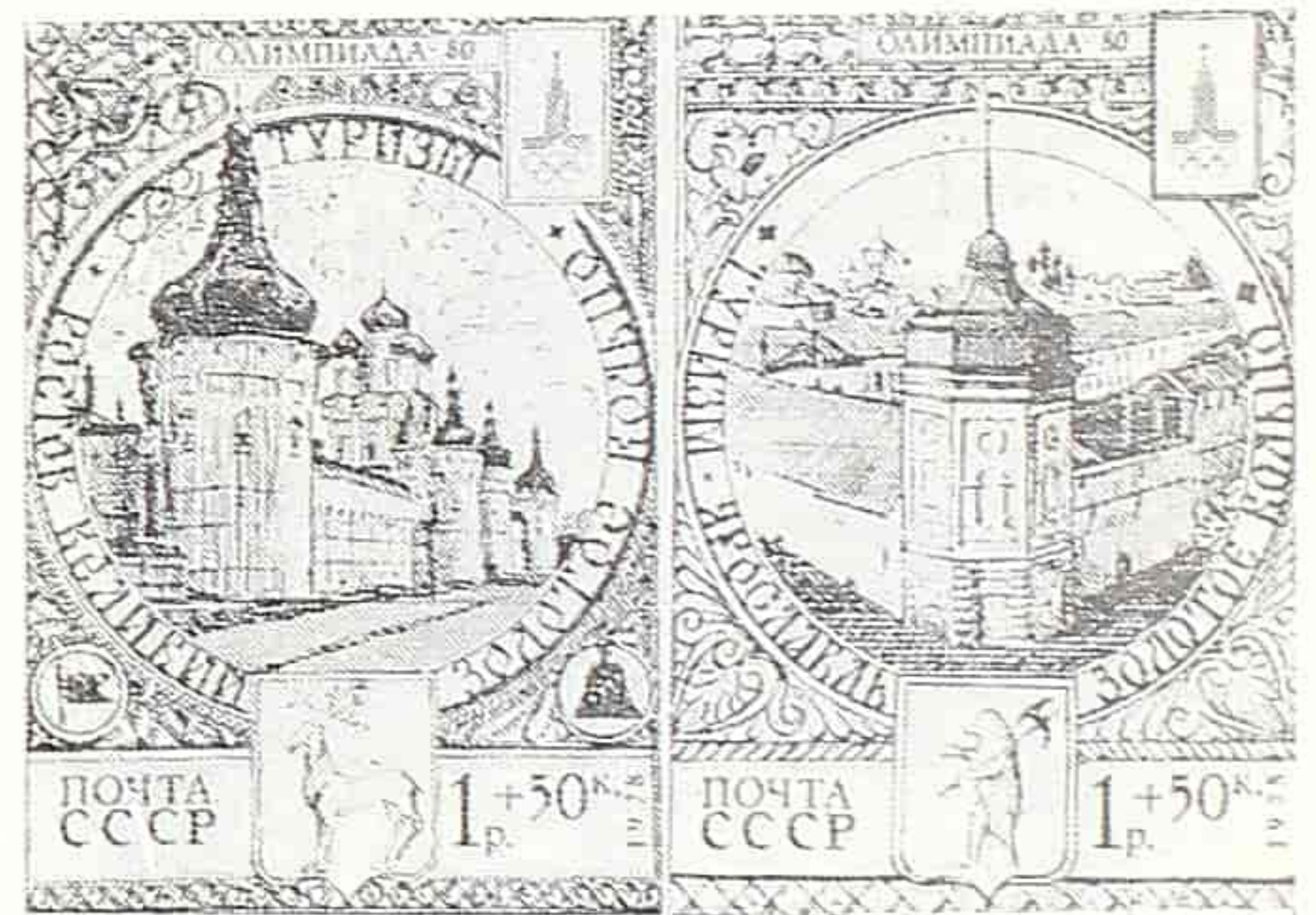
14. decembar 78: Istorija ruske pošte (5 vr.)

20. decembar 78: 140 dana u kosmosu (1 vr.)

20. decembar 78: Turizam-Olimpijada »Moskva 80« (4 vr.)

28. decembar 78: 60 god. Periodične štampe (blok)

SPANIJA

3. novembar 78: Božić 78 (2 vr.)

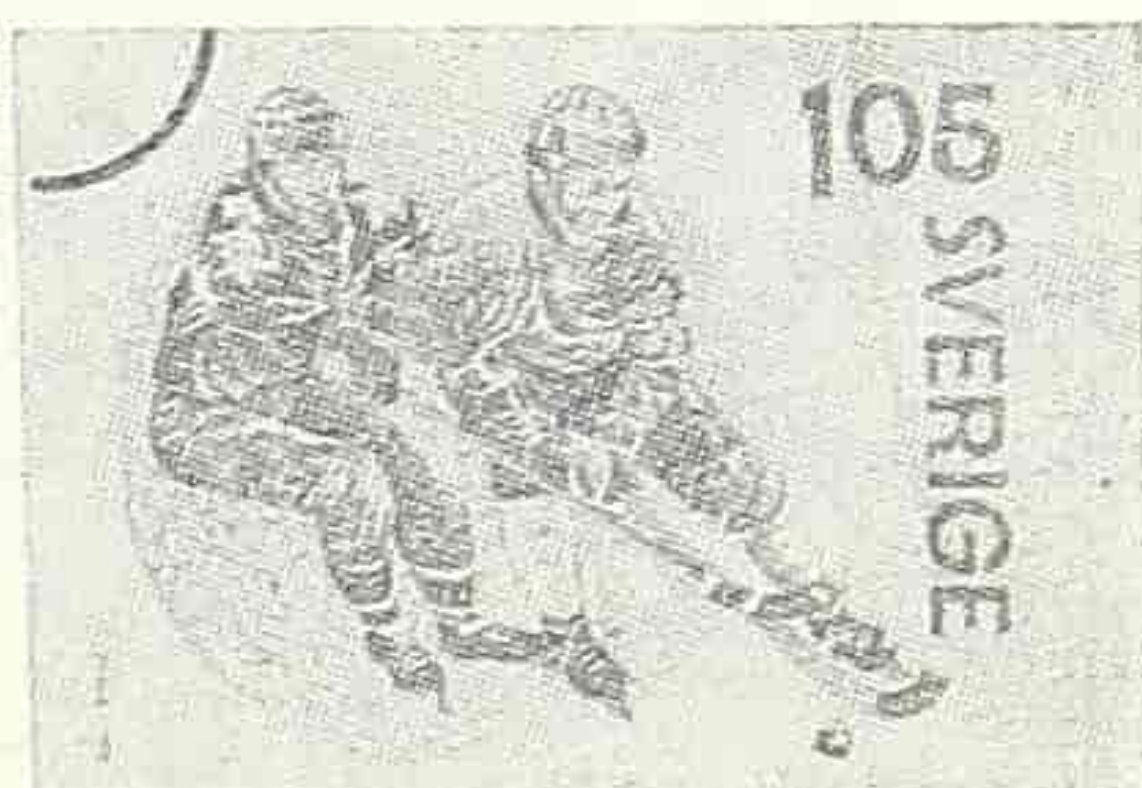

22. novembar 78: Kraljice i kraljevi Burboni (10 vr.)

SVEDSKA

25. januar 79: Hokej (2 vr.)

VATIKAN

11. decembar 78: Pontifikat Pape Jovana Pavla II (4 vr.)

VELIKA BRITANIJA

7. februar 79: Psi (4 vr.)

OSTRVO MAN

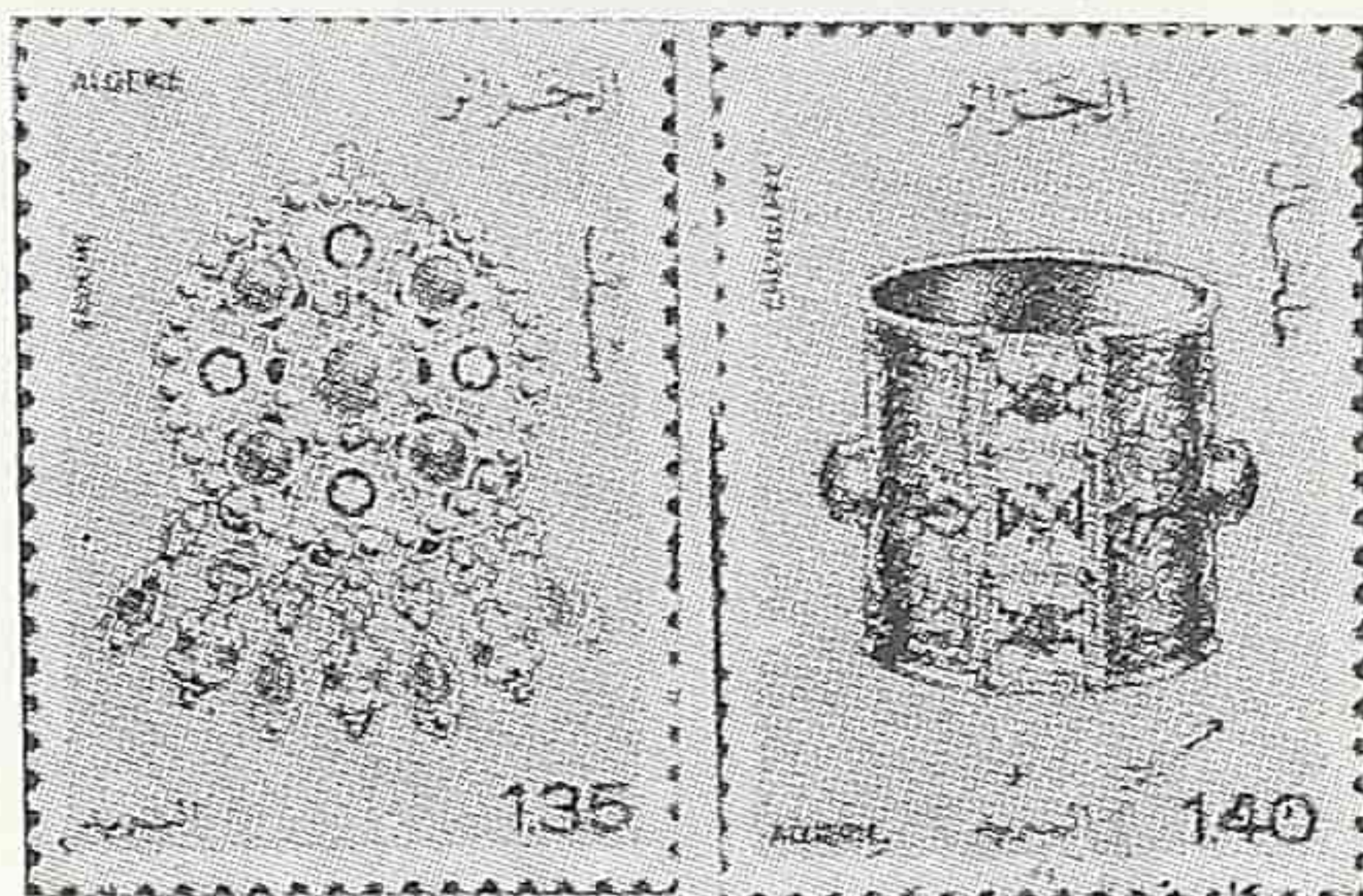
7. februar 79: 100 god. za zaštitu prirodnih starina i istoriju prirode (4 vr.)

VANEVROPA

ALŽIR

23. decembar 78: Ukrasi od srebra i emajla (3 vr.)

ANGUILA

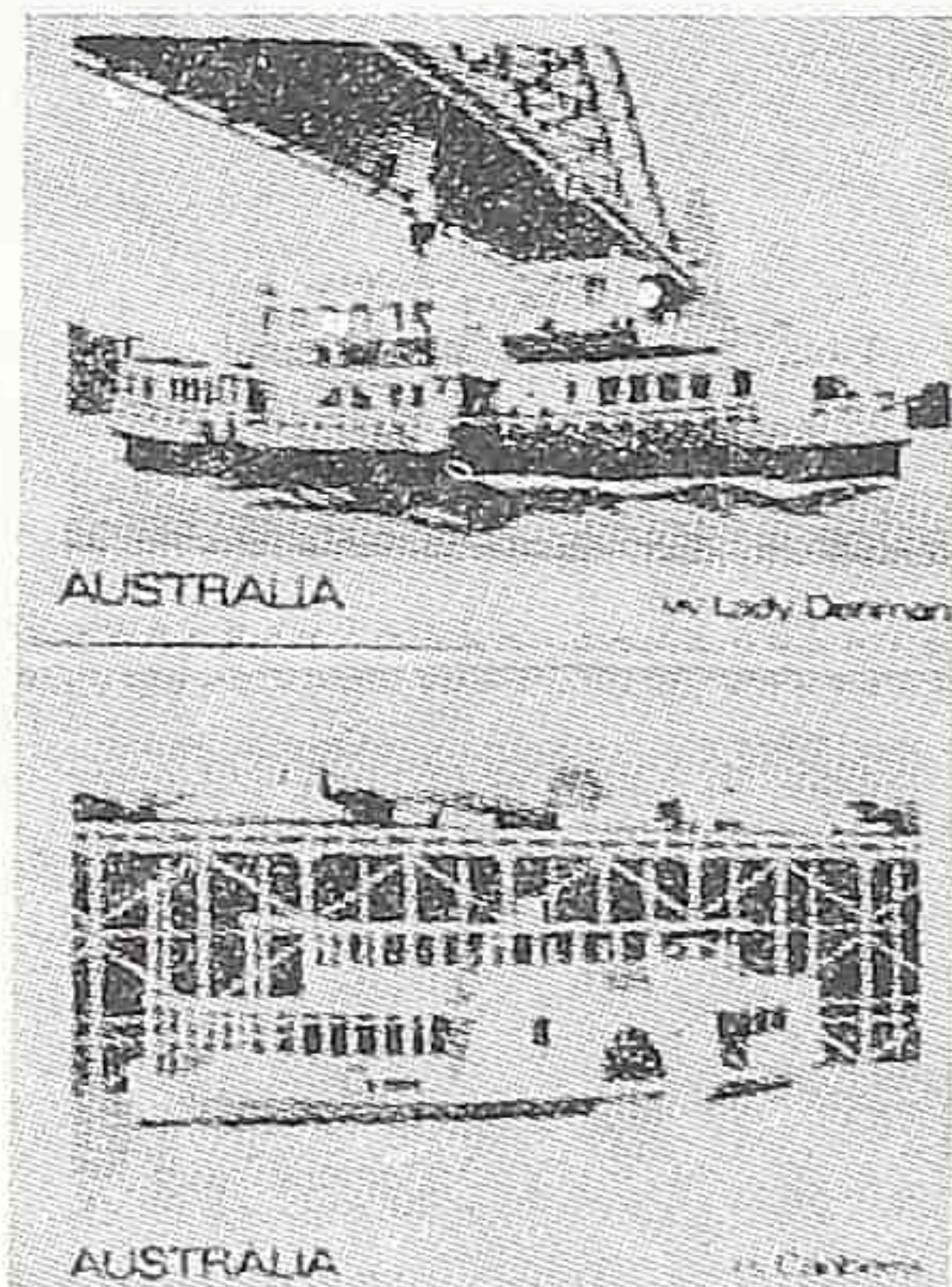
20. decembar 78: »Božić 78« (4 vr. i blok)
15. januar 79: Međunarodna godina deteta (4 vr. i blok)

ANTIGUA

15. januar 79: 100 god. smrti Rolanda Hila (4 vr.)

AUSTRALIJA

26. januar 79: »Dan Australije« (1 vr.)
14. februar 79: Brodovi sa reke Marai (4 vr.)

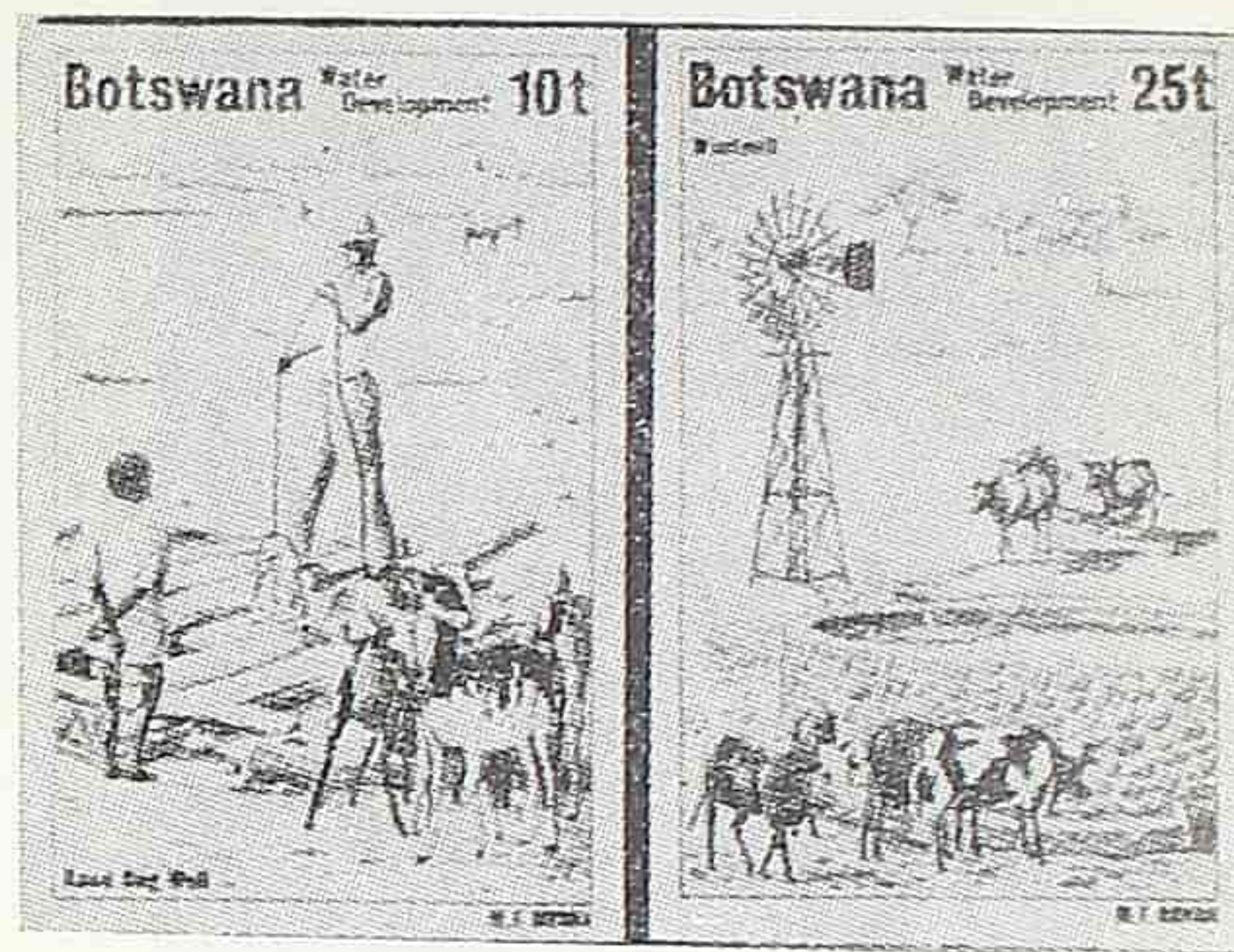
BARBUDA

1. decembar 78: Flora i fauna (5 vr.)

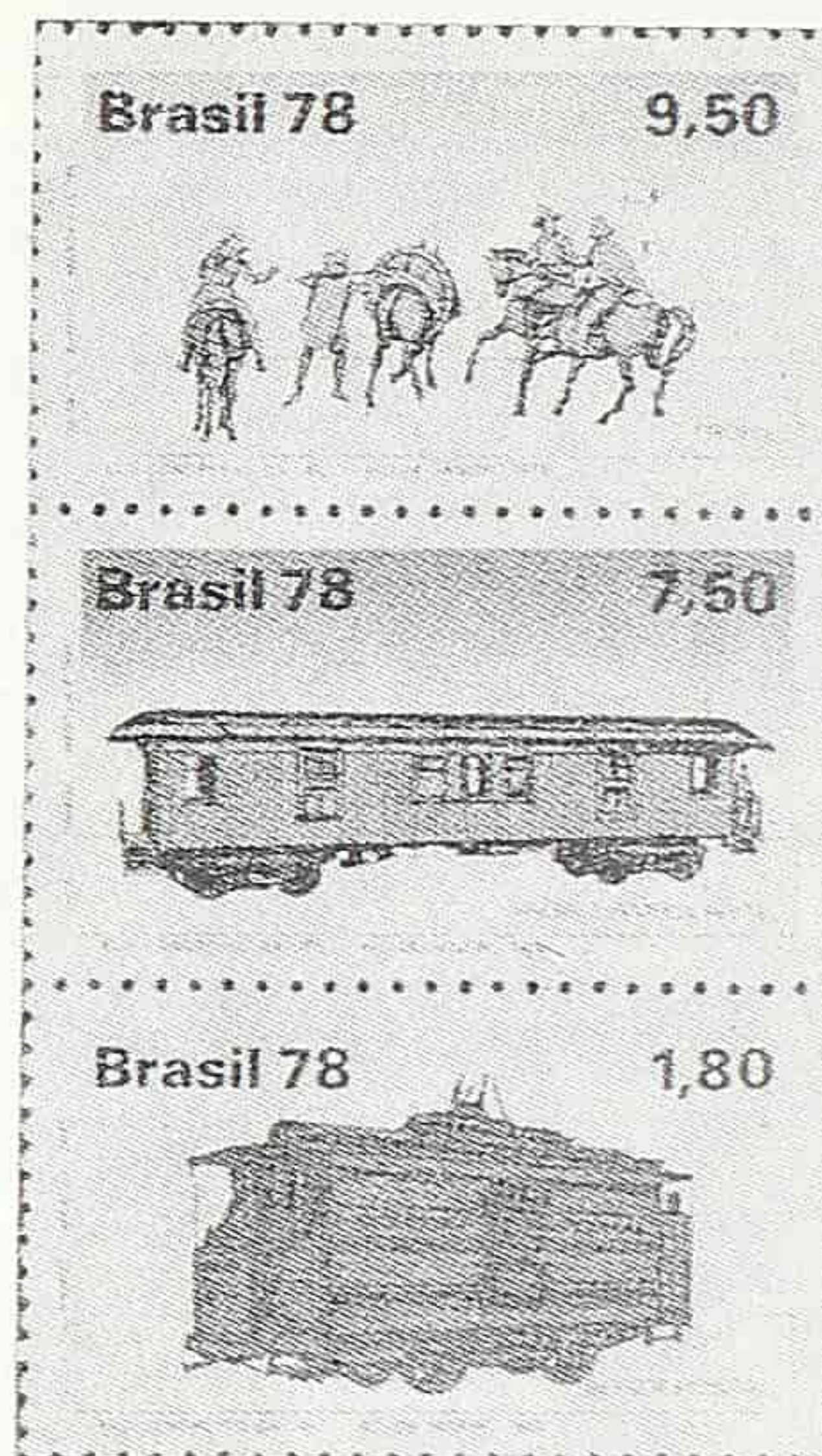
BOTSVANA

12. februar 79: Borba za vodu (5 vr.)

BRAZIL

20. oktobar 78: Razvoj poštanskog transporta (6 vr.)

6. novembar 78: Pejzaži (4 vr.)
20. novembar 78: »Božić 78« (3 vr.)
5. decembar 78: 70 god. Brazilijskog Crvenog krsta (1 vr.)
6. decembar 78: Pozorište Brazilije (3 vr.)

BRIT. — ANTARKTIČKA TERIT.

17. januar 79: Pingvini (4 vr.)

DOMINIKA

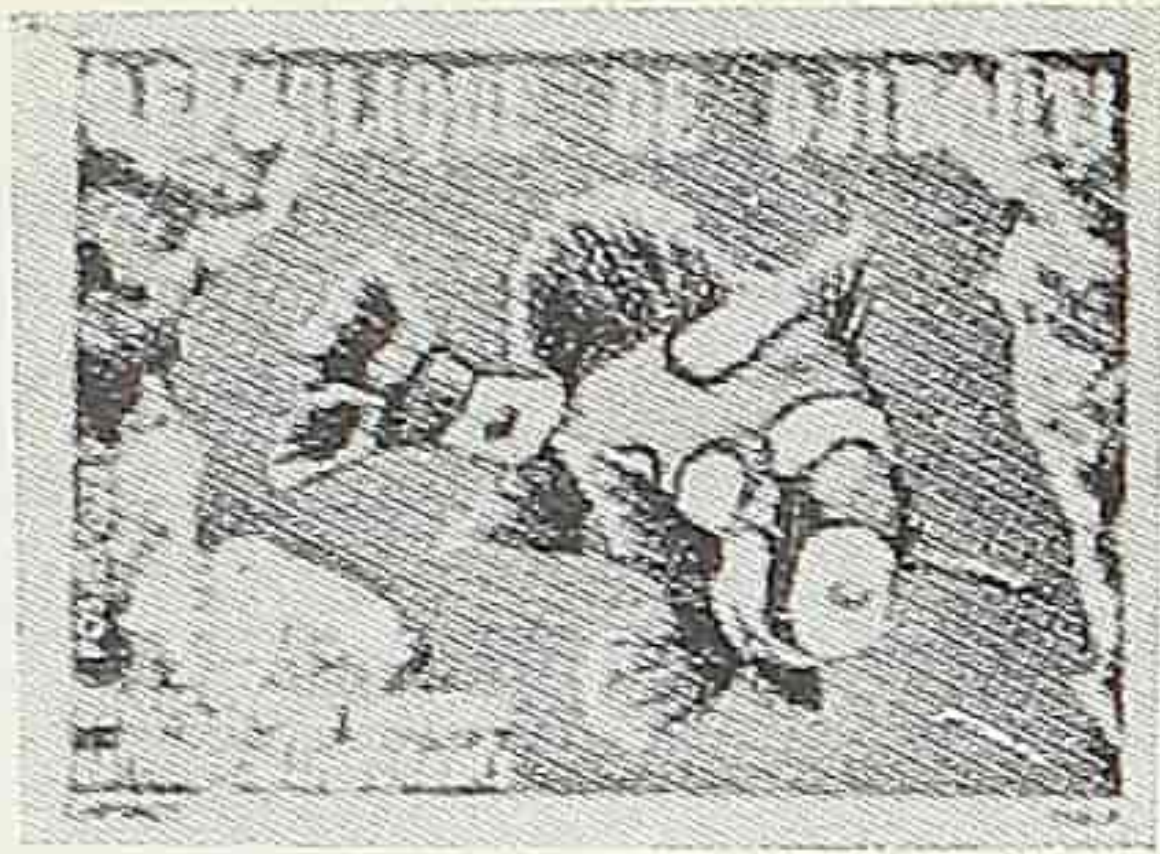
1. novembar 78: Nezavisnost (5 vr. i blok)

DOMINIKANSKA REP.

12. oktobar 78: »Hispanidad 78« (2 vr.)
22. oktobar 78: 33 god. OUN (1 vr.)
5. decembar 78: »Božić 78«

DŽIBUTI

20. novembar 78: Ribe (3 vr.)

13. decembar 78: »Philexafrika II« (2 vr.)

EKVADOR

1. novembar 78: Svetsko nogometno prvenstvo Argentina 78 (5 vr.)

ETIOPIJA

10. oktobar 78: UN Konferencija o tehničkoj saradnji zemalja u razvoju (5 vr.)

7. decembar 78: 30 god. Deklaracije o pravu čoveka (5 vr.)

7. decembar 78: 100 god. prvog telefona (1 vr.)

7. decembar 78: Olimpijada (1 vr.)

FAKLANDSKA OSTRVA

19. februar 79: Flora (5 vr.)

19. februar 79: Otvaranje novog aerodroma (4 vr.)

FORMOZA

12. oktobar 78: Grbovi (5 vr.)

1. decembar 78: Nova Godina (2 vr.)

31. decembar 78: Završetak međunarodnog aerodroma Tam-suam (2 vr.)

17. januar 79: Početak modernizacije kineskog pisma (4 vr.)

GABON

1. novembar 78: UN Konferencija o tehničkoj saradnji zemalja u razvoju (5 vr.)

22. novembar 78: 50 god. otkrića penicilina (1 vr.)

15. decembar 78: »Božić 78« (2 vr.)

19. decembar 78: 75 god. prvog leta braće Rajt (1 vr.)

27. decembar 78: Puštanje u saobraćaj Trans-Gabon željezničke pruge (1 vr.)

GANNA

10. decembar 78: Kosmos program »Vemko« (4 vr. i blok)

15. decembar 78: 75. god. željeznice u Gani (4 vr.)

GRENNADA

10. decembar 78: Spomen dan kapetana Džemsa Kuka (4. vr.)

2. decembar 78: »Božić 78« reprodukcije Direra (4 vr. i blok)

20. decembar 78: Zanimljivosti ostrva (5 vr.)

GRENNADA GRENADINES

10. decembar 78: 250 god. rođenja Kapetana Džemsa Kuka (4 vr. i blok)

20. decembar 78: »Božić 78« (4 vr. i blok)

HONDURAS

12. novembar 78: Filatelistička izložba »Honduras 78« (4 vr. i blok)

20. novembar 78: Nogometno omladinsko prvenstvo (5 vr.)

INDIJA

10. decembar 78: 100 god. rođenja Šarravarti Rajagopalahari (1 vr.)

10. decembar 78: 100 god. rođenja Muhameda Ali Juhara (1 vr.)
 18. decembar 78: 150 god. smrti Franca Šuberta (1 vr.)

INDONEZIJA

22. decembar 78: Flora »Orhideje« (3 vr.)

IRAK

30. novembar 78: Međunarodna god. borbe protiv rasizma (3 vr.)

JAPAN

- Novembar 78: 100 god. opservatorije u Tokiju (1 vr.)

11. novembar 78: Reprodukcijske »Sumo-Krung« (3 vr.)

1. decembar 78: »Nova Godina« (1 vr.)

4. decembar 78: Nedelja prava čoveka (1 vr.)

JEMEN DR

14. oktobar 78: 15 god. Reprodukcijske (4 vr.)

KAMERUN

20. novembar 78: Muzički instrumenti (3 vr.)

KENIJA

5. februar 79: Međunarodna godina deteta (4 vr.)

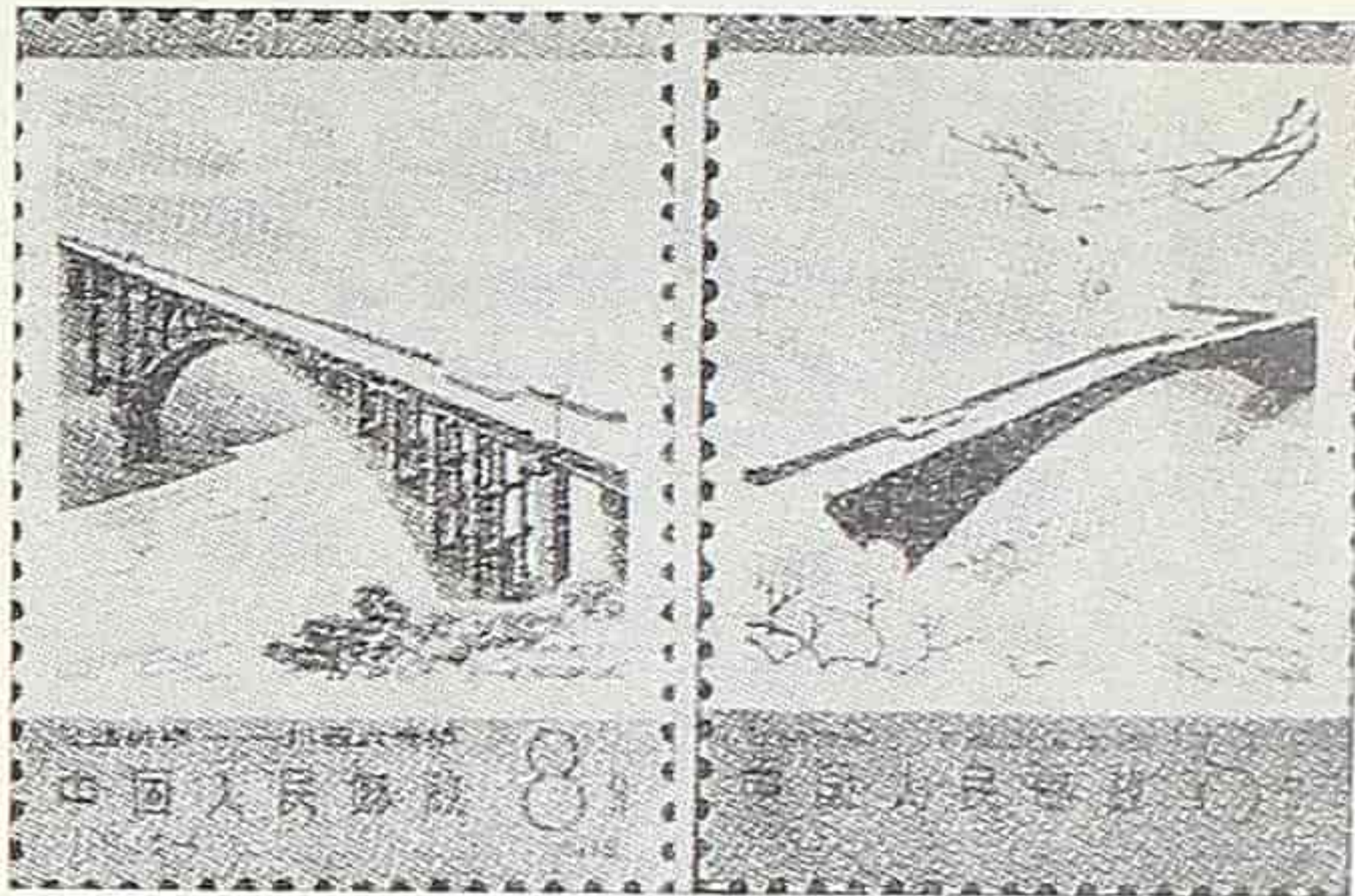

KINA

22. oktobar 78: Potpisivanje ugovora o miru i prijateljstvu sa Japanom (2 vr.)

25. oktobar 78: 20 god. Autonomne oblasti Kvan-si Čuang (3 vr.)

1. novembar 78: Mostovi (5 vr.)

11. decembar 78: 20 god. Autonomne oblasti Ning-sia Hui (3 vr.)

KOMORSKA OSTRVA

16. decembar 78: 100 god. smrti Rolanda Hila (6 vr. i blok)

16. decembar 78: Kosmos (6 vr.)

KONGO

1. novembar 78: »Philexafrika« 78 (2 vr.)

18. novembar 78: Produktivnost rada (3 vr.)

28. novembar 78: Panafričke telekomunikacije (1 vr.)

KOREJA JUŽNA

1. oktobar 78: Nedelja kulture (1 vr.)

1. oktobar 78: 30 god. Armije (1 vr.)

KUBA

25. septembar 78: 20 god. OSS (Poštanska saradnja između socijal. zemalja (1 vr.)

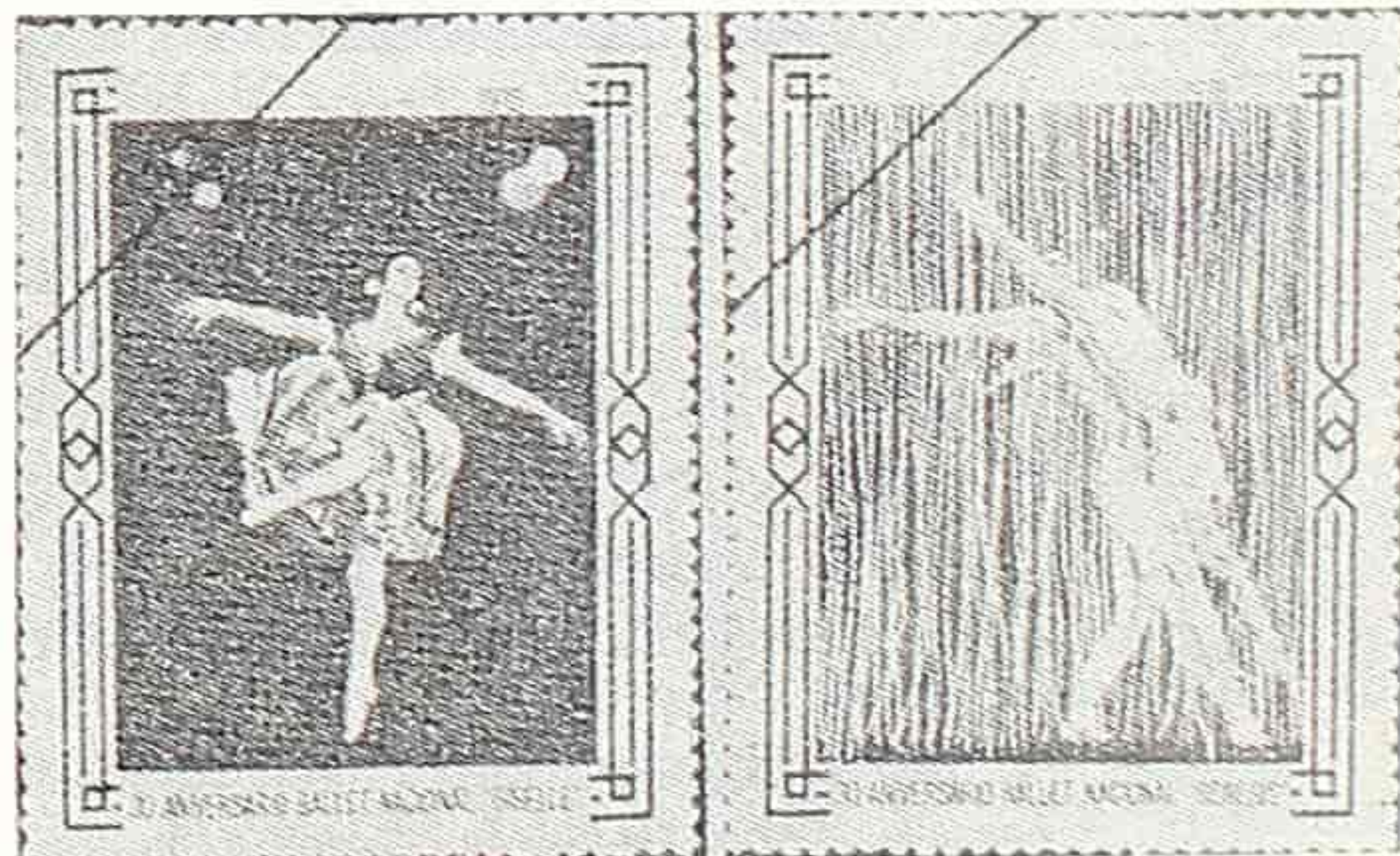
10. oktobar 78: 6. Nacionalna filatelistička izložba, Havana (1 vr.)

15. oktobar 78: Kubansko slikarstvo (6 vr. i blok)

16. oktobar 78: Fauna (zoološki vrt u Havani) (6 vr.)

28. oktobar 78: 30. god. Nacionalnog baleta (3 vr.)

30. novembar 78: Flora (6 vr.)

KUVAJT

9. decembar 78: Islamska svetišta (2 vr.)
27. decembar 78: Međunarodna godina anti-aparthejda (3 vr.)

LESOTO

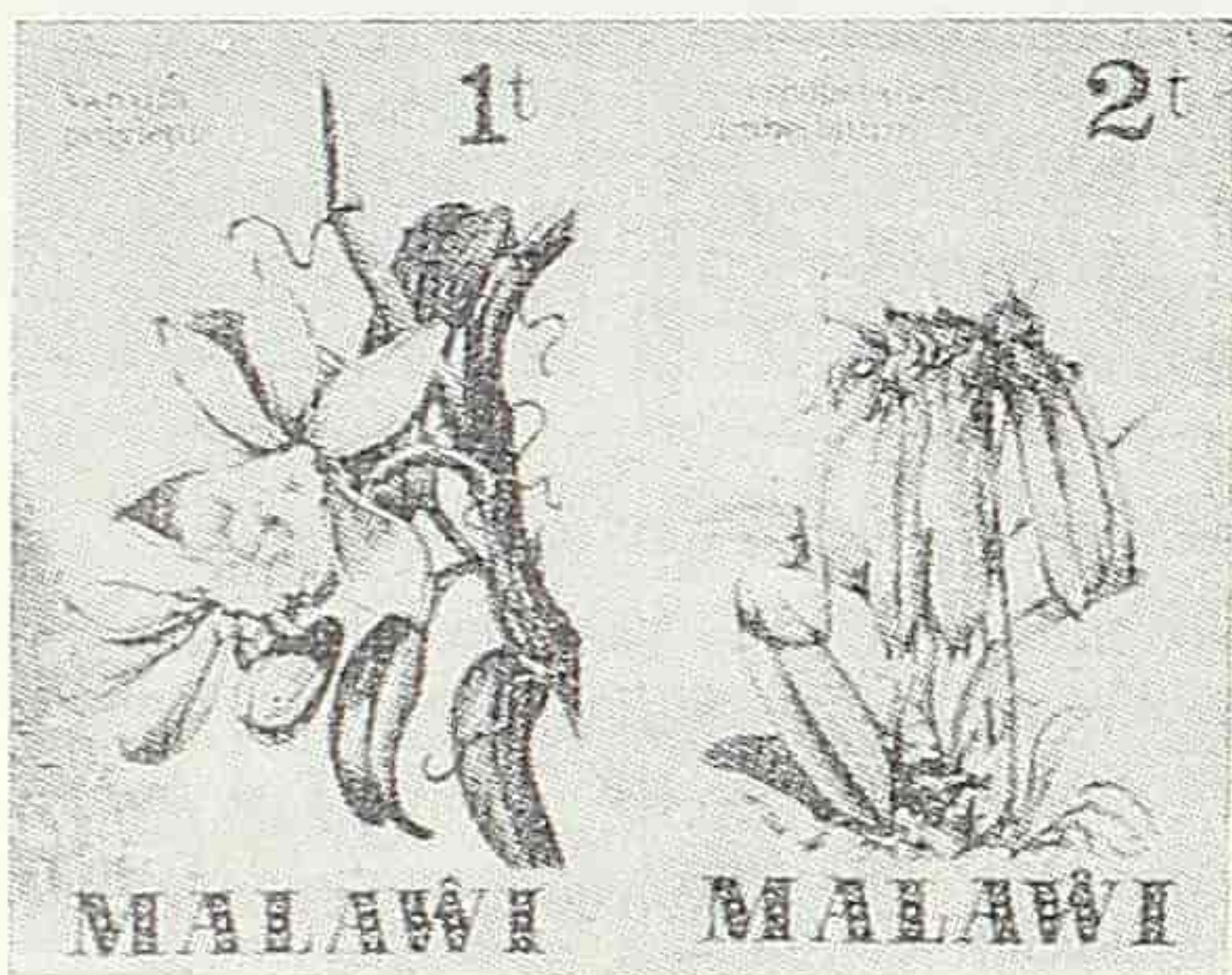
18. decembar 78: Insekti (4 vr.)

LIBIJA

18. oktobar 78: Godina anti-aparthejda (3 vr.)
5. decembar 78: Anti-izraelska konferencija zemalja odbijanja (4 vr.)
10. decembar 78: 30 god. Deklaracije o pravima čoveka (3 vr.)
11. decembar 78: Libijski studentski centar (3 vr.)

MALAVI

15. decembar 78: »Božić 78« (4 vr. i blok)
2. januar 79: Flora »Orhideje« (15 vr.)

MALAJA

4. januar 79: Životinje (9 vr.)
26. januar 79: 20. god. Centralne banke Malaje (2 vr.)
5. februar 79: Međunarodna godina deteta (3 vr.)
8. februar 79: Flora, cveće (7 vr.)

MALI

20. novembar 78: 10. god. prvog leta čoveka na Mesec (2 vr.)
11. decembar 78: 30 god. Deklaracije o pravu čoveka (1 vr.)

MEKSIKU

13. novembar 78: II. Međunarodni lepra-kongres (1 vr.)
19. novembar 78: 150 god. smrti Franca Šuberta (1 vr.)
22. novembar 78: »Božić 78« (2 vr.)

7. decembar 78: 300 god. rođenja Vivaldija (1 vr.)
17. decembar 78: 75 god prvog leta braće Rajt (2 vr.)

NEPAL

31. oktobar 78: Voće Nepala (3 vr.)

NIGER

11. decembar 78: Pomoć Palestini (1 vr.)
14. decembar 78: Islamski univerzitet (1 vr.)
23. decembar 78: Talentovani muzičari (3 vr.)

NIGERIJA

27. oktobar 78: Antikviteti Nigerije (4 vr.)
10. decembar 78: Međunarodna godina anti-aparthejda (1 vr.)
28. decembar 78: 75 god. prvog leta braće Rajt

NIKARAGVA

29. decembar 78: Vulkani i jezera (12 vr.)

PAKISTAN

20. novembar 78: Međunarodna godina anti-aparthejda (1 vr.)
10. decembar 78: Mohamed Ali Jahar (1 vr.)
24. decembar 78: 75 god. prvog leta braće Rajt (4 vr.)

PAPUA — NOVA GUINEA

24. januar 79: Muzički instrumenti (4 vr.)

SAD

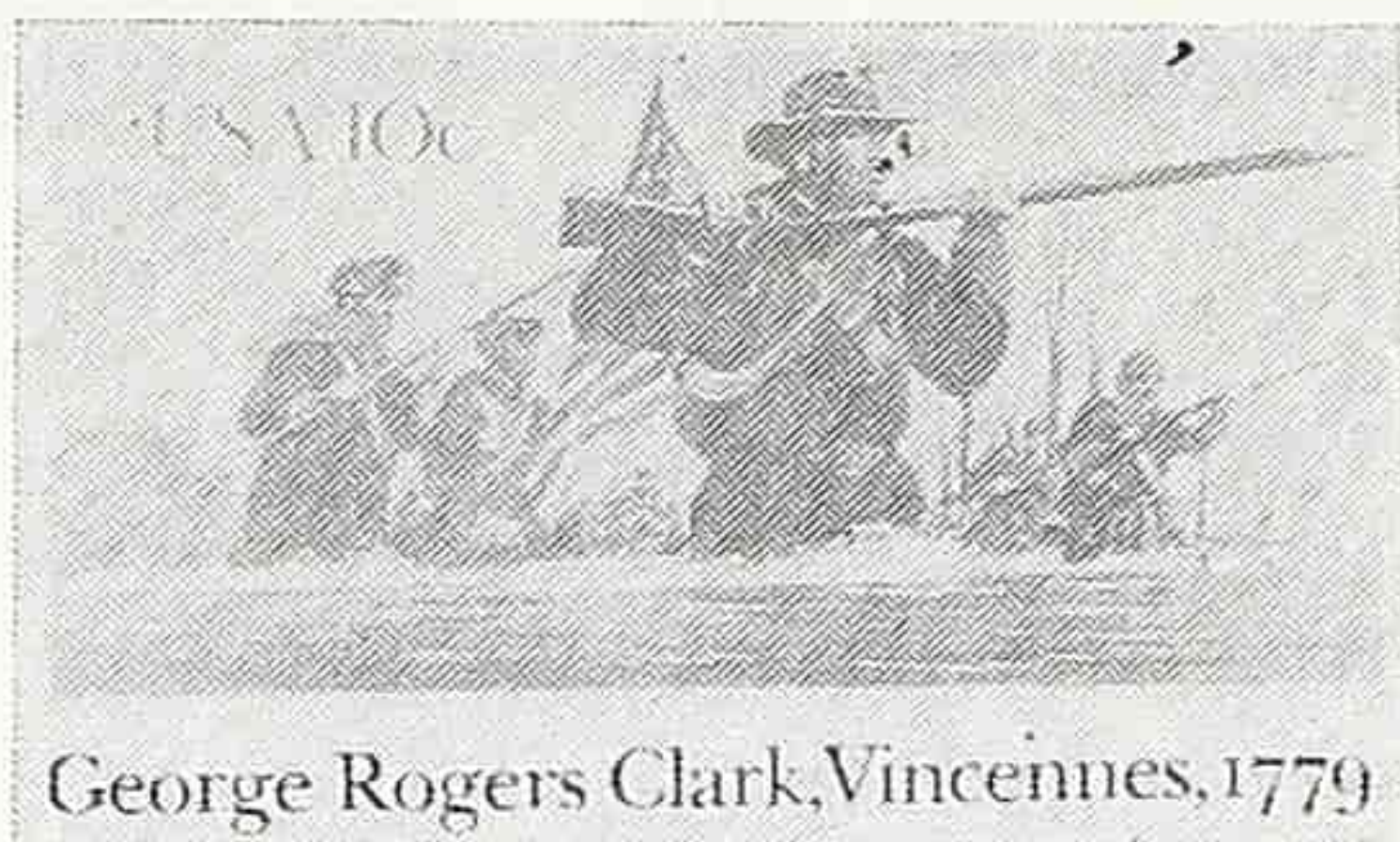
12. januar 79: Robert Kenedi (1 vr.)

15. januar 79: Međunarodna godina deteta (1 vr.)

24. februar 79: Rodžers Klark (1 vr.)

27. februar 79: Džon Štajnbek (1 vr.)

SAMOA

20. novembar 78: Školjke (6 vr.)

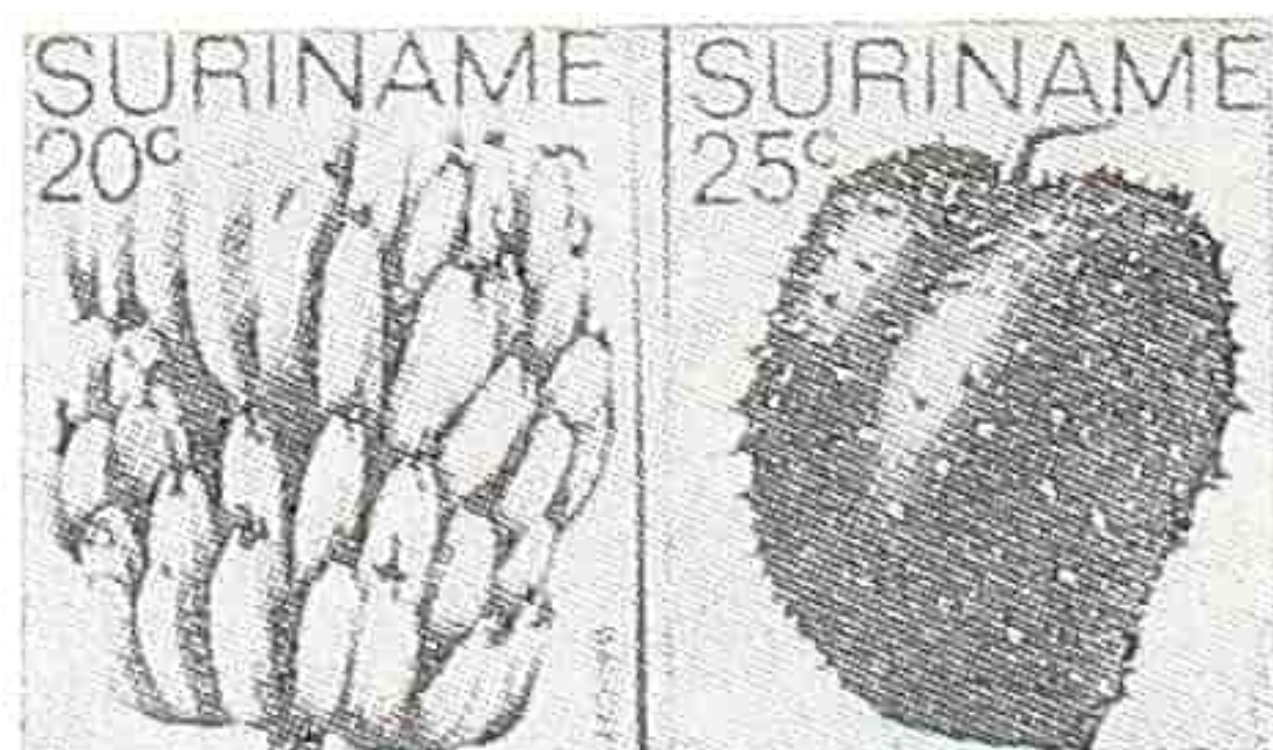

SINGAPUR

16. decembar 78: Vazdušni saobraćaj (4 vr.)

SURINAM

8. novembar 78: Voće (8 vr.)

22. novembar 78: Pomoć deci (5 vr.)

TANZANIJA

10. decembar 78: 75. god. prvog leta braće Rajt (4 vr.)

15. januar 79: Međunarodna godina deteta (4 vr. i blok)

3. februar 79: I godišnjica Tanzanijske pošte (2 vr. i blok)

TRISTAN DA CUNHA

9. januar 79: Zaštita životinja (4 vr.)

UJEDINJENE NACIJE

19. januar 79: Redovne marke (5 vr.)

VENECUELA

2. novembar 78: 100 god. eksploatacije nafte u Venezueli (2 vr.)

6. decembar 78: »Božić 78« (1 vr.)

17. decembar 78: 200 god. rođenja Simona Bolivara (1 vr.)

Svim drugaricama, članovima
Saveza filatelista Srbije i našim
čitateljicama, čestitamo 8. mart
- Međunarodni Dan žena

Izdavački savet i
Redakcioni odbor

REDOVNI SASTANCI FILATELISTA

ODRŽAVAJU SE SVAKOG ČETVRTKA OD 16—20 ČASOVA I SVAKE NEDELJE OD 9—14 ČASOVA U PROSTORIJAMA HOTELA »METROPOL« U BEOGRADU, BULEVAR REVOLUCIJE 69.

NA OVIM SASTANCIMA STALNO SU DEŽURNI ČLANOVI BEOGRADSKIH DRUŠTAVA »VRAČAR«, »SAVA«, »BEOGRAD« I DRUGI, KOD KOJIH MOŽETE DOBITI SVA NAŠA NOVA IZDANJA MARAKA KAO I SVE OSTALE INFORMACIJE U VEZI FILATELIJE.

OVE SASTANKE POSETILO JE U TOKU 1978. GODINE PREKO 30.000 POSETILACA — FILATELISTA I MOGU SE SMATRATI NAJPOSEĆENIJIM SASTANCIMA FILATELISTA U OVOM DELU EVROPE.

U TOKU SASTANKA, VRLO LJUBAZNO OSOBLJE HOTELA »METROPOL« NASTOJI DA SE SVI POSETIOCI UGODNO OSEĆAJU.

FILATELISTI KOJI ŽELE DA SA SVOJIM ZBIRKAMA UČESTVUJU NA IZLOŽBI »TITO U FILATELIJI«, TREBA DA SE PRIJAVE ORGANIZACIONOM ODBORU NA ADRESU: MUZEJ »25. MAJ«, BOTIĆEVA 6. 11 000 BEOGRAD.

MALI OGLASI

Želim razmenu maraka, razglednica, FDC i značaka sa jugoslovenskim kolekcionarima. Dopisivanje na srpskohrvatskom, engleskom, nemačkom i ruskom jeziku. VASILIJ KLIČKOV, 340066 Doneck, A/Я 165. SSSR

Interesuju me marke Jugoslavije, Mađarske i Paragvaja. Dopisivanje na srpskohrvatskom, engleskom i ruskom jeziku. V. OLEG — ELKIN, 432017 — Ulianovsk — 17. SSSR Do vstrebovania

Želim razmenu sa filatelistima Jugoslavije. Mrs. B. P. PENDSE, M. A., House No. 6., State Bank Colony, Mohaba Bazar, Raipur (mp) 492.002, INDIJA

Tražim partnera za razmenu maraka, FDC, razglednica i značaka. Dopisivanje na srpskohrvatskom, nemačkom, engleskom i ruskom jeziku. K. OVCINNIKOV, 603044 Gorki, pr. Gerov 41-173, SSSR

Intresuju me marke Paragvaja, Ekvatorijalne Gvineje, Arapskih emirata i šejkata, zemalja Afrike i Engleskih kolonija. Nudim marke SSSR, Mongolije, Vijetnama i Koreje. Prepiska na engleskom i ruskom. NIKOLAJ HOREŽENKO, 316017 Kirovgrad, SSSR, Do vstrebovania

Sakupljam čiste kompletne serije maraka na temu: flora, fauna, kosmos, boks, muzički instrumenti, borba za nacionalno oslobođenje, automobili, lokomotive, novac ili marke na maraka i sl. Nudim marke Bugarske, Poljske, Rumunije, SSSR, Kube, Indije, Belgije i Francuske po nominali i po Iveru. Magister VIDENOV V., »Trois mars« No. 6., 3600 LOM, BUGARSKA

Interesuju me marke celog sveta na temu: umetnost, flora, fauna, kosmos i sport. VLADIMIR PETUHOV, 215700 Safanovo, ul. Sovetskaja 1—2, Smolenskaja obl. SSSR

Želim širu razmenu filatelističkih informacija i literature, kao i filatelističkog materijala sa jugoslovenskim filatelistima. TATSUO OTSUKA, 4895—303, Shinden 1-chome, Edogawa-ku, Tokyo 132, JAPAN

Tražim partnera za stalnu razmenu maraka iz Jugoslavije, Vatikana, San Marina, Švajcarske, Lihtenštajna i Austrije. Nudim marke DDR. RUDOLF KNOTHE, 62 Bad Salzungen, Str. d. 7. Oktober 57. DDR.

Skupljač maraka iz DDR traži partnera za razmenu noviteta. Za čiste marke Jugoslavije od 1970. godine nudi novitete DDR. DIETER RÖSEL, DDR — 2337 Binz/Rügen, Postfach 78.

Mladi filatelista iz Austrije traži partnera za razmenu noviteta. Sakuplja jugoslovenske marke a za razmenu nudi novitete Austrije. RUDOLF ZDENEK, Föhrenstrase 1. A-4050 TRAUN, AUSTRIJA

PRODAJEM KOMPLET ČISTU ZBIRKU
SVEDSKIH MARAKA OD 1944 — 1978.
GODINE PO 2,50.— DIN YVERT FR. ADRE-
SA: MILIVOJE NAVALA, ĐEVĐELIJSKA 18.
11000 BEOGRAD

